

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0019/2000

31 januari 2000

*

VERSLAG

over de ontwerpakte van de Raad tot vaststelling van de overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie (9636/1999 – C5-0091/1999, en SN 5060/1999 - C5-0331/1999 - 1999/0809(CNS))

Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Antonio Di Pietro

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
- Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
- Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Commissieafkortingen

- I. AFET Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid
- II. BUDG Begrotingscommissie
- III. CONT Commissie begrotingscontrole
- IV. LIBE Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken
- V. ECON Economische en Monetaire Commissie
- VI. JURI Commissie juridische zaken en interne markt
- VII. INDU Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie
- VIII. EMPL Commissie werkgelegenheid en sociale zaken
- IX. ENVI Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid
- X. AGRI Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling
- XI. PECH Commissie visserij
- XII. REGI Commissie regionaal beleid, vervoer en toerisme
- XIII. CULT Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport
- XIV. DEVE Commissie ontwikkelingssamenwerking
- XV. AFCO Commissie constitutionele zaken
- XVI. FEMM Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen
- XVII. PETI Commissie verzoekschriften

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
WETGEVINGSVOORSTEL	5
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE	39
TOELICHTING	40
ADVIES VAN DE COMMISSIE JURIDISCHE ZAKEN EN INTERNE MARKT	64

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 3 augustus 1999 verzocht de Raad, overeenkomstig artikel 39, lid 1 van het EU-Verdrag, het Parlement om advies inzake de ontwerpakte van de Raad tot vaststelling van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie (9636/1999 – 1999/0809(CNS)).

Bij schrijven van 3 december 1999 deed de directeur-generaal van het Directoraat-generaal justitie en binnenlandse zaken van de Raad van de Europese Unie de gewijzigde ontwerpakte van de Raad tot vaststelling van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie (SN 5060/1999 - 1999/0809(CNS)) aan het Parlement toekomen.

Op 13 september en op 17 december 1999 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van deze voorstellen naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken als commissie ten principale en naar de Commissie juridische zaken en interne markt als medeadviserende commissie (C5-0091/1999 en C5-0331/1999).

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken benoemde reeds op haar vergadering van 29 juli 1999 Antonio Di Pietro tot rapporteur.

Zij behandelde het ontwerp van de Raad en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 28 september, 19 oktober, 8 november en 6 december 1999 en 26 januari 2000.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met meerderheid haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: de leden Graham R. Watson, voorzitter; Enrico Ferri en Robert J.E. Evans, ondervoorzitters; Antonio Di Pietro, rapporteur; Jan Andersson (verving Duhamel), Mary Elizabeth Banotti, Christian von Boetticher, Marco Cappato, Michael Cashman, Charlotte Cederschiöld, Ozan Ceyhun, Carlos Coelho, Thierry Cornillet, Gérard M.J. Deprez, Giuseppe Di Lello Finuoli, Francesco Fiori (overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Glyn Ford (verving Schmid), Pernille Frahm, Daniel J. Hannan, Evelyne Gebhardt (verving Vattimo), Jorge Salvador Hernandez Mollar, Anna Karamanou, Margot Keßler, Timothy Kirkhope, Ewa Klamt, Jean Lambert (verving Sörensen), Klaus-Heiner Lehne (verving Buttiglione), Baroness Sarah Ludford, Lucio Manisco (verving Sylla), Hartmut Nassauer, Elena Ornella Paciotti, Ana Palacio Vallelersundi (verving Posselt), Hubert Pirker, Martine Roure (verving Sousa Pinto), Umberto Scapagnini (overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Martin Schulz, Joke Swiebel, Anna Terrón i Cusí en Maurizio Turco (verving Vanhecke).

Het advies van de Commissie juridische zaken en interne markt is bij dit verslag gevoegd.

Het verslag werd ingediend op 31 januari 2000.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

WETGEVINGSVOORSTEL

Ontwerpakte van de Raad tot vaststelling van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie (9636/1999 – C5-0091/1999 en SN 5060/1999 - C5-0331/1999 - 1999/0809(CNS))

Ontwerpovereenkomst, door de Raad vastgesteld overeenkomstig artikel 34 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie

Het ontwerp wordt als volgt gewijzigd:

Ontwerp van de Raad ¹

Amendementen van het Parlement

(Amendement 1)

Preambule van de ontwerpovereenkomst, tweede overweging

WENSEND de justitiële samenwerking in strafzaken tussen de lidstaten van de Unie te verbeteren,

DE WIL UITEND de justitiële samenwerking in strafzaken tussen de lidstaten van de Unie te verbeteren,

Motivering

Dit amendement versterkt de tekst van de Raad doordat gesproken wordt van de "wil" en niet alleen maar van de "wens" van de lidstaten om de justitiële samenwerking te verbeteren.

(Amendement 2)

Preambule van de ontwerpovereenkomst, derde overweging

EROP WIJZEND dat de lidstaten een gemeenschappelijk belang hebben ervoor te zorgen dat de wederzijdse rechtshulp tussen de lidstaten doeltreffend en snel plaatsvindt, op een wijze die verenigbaar is met hun fundamentele rechtsbeginselen, met inbegrip van de beginselen van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950,

EROP WIJZEND dat het in het gemeenschappelijk belang van de lidstaten is te zorgen voor wederzijdse rechtshulp die verenigbaar is met hun fundamentele rechtsbeginselen, die snel en doeltreffend is, en die rekening houdt met de individuele rechten en de beginselen van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950,

Motivering

Dit amendement maakt duidelijker dat het in het gemeenschappelijk belang van de lidstaten is te zorgen voor wederzijdse rechtshulp en dat nooit afbreuk mag worden gedaan aan de fundamentele beginselen en de individuele rechten.

---

¹ PB C 251 van 2.9.1999, blz. 1.

(Amendement 3)

Preambule van de ontwerpovereenkomst, derde overweging bis (nieuw)

In het bijzonder van mening zijnde dat de rechten van de verdediging en het recht op een eerlijk proces grondbeginselen zijn die op Europees niveau beschermd moeten worden met specifieke en bindende instrumenten,

Motivering

In de overeenkomst is nergens sprake van de rechten van de verdediging, hoewel deze grondbeginselen van de Europese rechtsorde zijn die door de rechtsstelsels van de lidstaten worden beschermd. Door wederzijdse rechtshulp ontstaat echter een Europese ruimte voor onderzoek en procesgang die buiten het rechtsgebied van de afzonderlijke lidstaten zou komen te liggen en een gevaar zou vormen voor de bescherming van de rechten van de verdediging. Het is daarom noodzakelijk deze rechten door middel van de onderhavige overeenkomst of een ander specifiek juridisch bindend instrument te beschermen.

(Amendement 4)

Preambule van de ontwerpovereenkomst, vierde overweging

UITDRUKKING GEVEND aan hun vertrouwen in de structuur en de werking van hun rechtsstelsels en in het vermogen van alle lidstaten om een eerlijke procesgang te waarborgen,

OVERWEGENDE dat er grote verschillen bestaan tussen de rechtsstelsels van de lidstaten en in de feitelijke toepassing van de algemene rechtsbeginselen, en dat het nodig is de rechtssystemen dichter bij elkaar te brengen met het oog op een doelmatiger procesgang waarin de individuele rechten sterker worden geëerbiedigd,

(Amendement 5)

Preambule van de ontwerpovereenkomst, vierde overweging bis (nieuw)

De lidstaten verzoekende hun respectieve rechtsbestel en justitiële organisatie voortdurend te verbeteren teneinde achterstandsoorzaken, inefficiëntie en schendingen van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens uit de weg te ruimen, alsmede om de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden te waarborgen, met name de rechten van de verdediging en het recht op een eerlijk proces,

Motivering:

De rechtsgang in de lidstaten vertoont nog talrijke gebreken, die tot uitdrukking komen in ernstige permanente schendingen van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, zoals voortdurend aan de kaak wordt gesteld door het Europees Hof voor de Rechten van de mens in Straatsburg. De lidstaten moeten met spoed maatregelen treffen om de oorzaken hiervan uit de weg te ruimen.

(Amendement 6)

Preambule van de ontwerpovereenkomst, vijfde overweging

REKENING HOUDEND met het belang om tussen de lidstaten van de Europese Unie een overeenkomst te sluiten ter aanvulling van het Europees Verdrag van 20 april 1959 aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken en van andere geldende verdragen op dit gebied,

DE WIL UITEND om tussen de lidstaten van de Europese Unie een overeenkomst te sluiten waarmee het Europees Verdrag van 20 april 1959 aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken en andere geldende verdragen op dit gebied kunnen worden aangevuld,

Motivering

Dit amendement heeft ten doel de wil van het Europees Parlement te kennen te geven om het Europees Verdrag van 1959 aan te vullen (en niet op te heffen of te vervangen).

(Amendement 7)

Preambule van de ontwerpovereenkomst, zesde overweging

OVERWEGENDE dat de bepalingen van deze verdragen van toepassing blijven op alle aspecten die niet onder deze overeenkomst vallen,

VERKLAREND dat de bepalingen van deze verdragen van toepassing blijven op alle aspecten die niet onder deze overeenkomst vallen,

Motivering

In dit amendement wordt duidelijk gemaakt dat alle bepalingen van het Verdrag van 1959 die niet onder deze overeenkomst vallen, van toepassing blijven.

(Amendement 8)

Preambule van de ontwerpovereenkomst, zevende overweging

OVERWEGENDE dat de lidstaten belang hechten aan versterkte justitiële samenwerking, waarbij zij het evenredigheidsbeginsel zullen blijven toepassen,

OVERWEGENDE dat de lidstaten er belang bij hebben en dat het noodzakelijk is om - ook ten aanzien van de rechtshulp - de evenredigheid te handhaven tussen het gepleegde strafbare feit en de bestrijdingsmiddelen,

Motivering

In dit amendement wordt gewezen op de noodzaak onevenredigheid ten opzichte van het nagestreefde doel te voorkomen.

(Amendement 9)

Artikel 1, lid 1, inleiding

1. Deze overeenkomst strekt tot het aanvullen en het vergemakkelijken van de toepassing, tussen de lidstaten van de Europese Unie, van:

1. Deze overeenkomst strekt tot het integreren en het vergemakkelijken van de toepassing, tussen de lidstaten van de Europese Unie, van:

Motivering

De keuze van de term "integreren" in plaats van "aanvullen" heeft ten doel te benadrukken dat de bepalingen op het gebied van rechtshulp nog aangevuld moeten worden en hopelijk in één tekst gecodificeerd worden.

(Amendement 10)

Artikel 1, lid 2 bis (nieuw)

2 bis. De Raad neemt volgens het bepaalde in artikel 34, lid 2, sub c) van het EU-Verdrag, op basis van de in artikel 29 van het EU-Verdrag genoemde doelstelling en binnen de termijnen die zijn vastgesteld in het actieplan van de Raad en de Commissie voor de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, de maatregelen aan die nodig zijn om onderhavige overeenkomst uit te voeren.

Motivering

Dit amendement heeft ten doel om kader en tijdschema van het optreden van de instellingen aan te geven voor de fase die op de sluiting van de overeenkomst volgt.

(Amendement 11)

Artikel 2, lid -1 (nieuw)

- 1. De in deze overeenkomst bedoelde rechtshulp wordt verleend bij strafprocedures die door de rechterlijke instantie van de verzoekende lidstaat worden ingesteld.

Motivering

Dit amendement heeft ten doel duidelijk te maken dat de rechtshulp in de eerste plaats wordt verleend bij strafprocedures die door de rechterlijke autoriteit zijn ingesteld en dat de hierna volgende leden van het artikel een aanvullend karakter hebben.

(Amendement 12)

Artikel 2, lid 1

1. Rechtshulp wordt eveneens verleend in geval van strafvervolging die door de bestuurlijke autoriteiten wordt ingesteld wegens feiten die volgens het nationale recht van de verzoekende of van de aangezochte lidstaat, of van beide, strafbaar zijn, mits tegen de beslissing beroep openstaat op een in het bijzonder voor strafzaken bevoegde rechter.

1. Rechtshulp wordt eveneens verleend in geval van strafvervolging die door de bevoegde autoriteiten wordt ingesteld wegens feiten die volgens het nationale recht van de verzoekende en van de aangezochte lidstaat, of van beide, strafbaar zijn als overtredingen van het strafrecht, mits tegen de beslissing strafrechtelijk beroep openstaat op een in het bijzonder voor strafzaken bevoegde rechter.

Motivering

De strafbare feiten waarop de overeenkomst betrekking heeft worden niet omschreven. Het toepassingsgebied van de overeenkomst moet tot het strafrecht beperkt worden.

(Amendement 13)

Artikel 2, lid 2

2. Rechtshulp wordt ook verleend bij strafvervolging en procedures als bedoeld in lid 1, in verband met strafbare feiten waarvoor in de verzoekende lidstaat een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld.

Schrappen

Motivering:

Het toepassingsgebied van de overeenkomst moet tot het strafrecht beperkt worden.

(Amendement 14)

Artikel 2, lid 2 bis (nieuw)

2 bis. De onderhavige overeenkomst houdt geen beperking in van het toepassingsgebied van het Europees Verdrag van 20 april 1959 aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken en de daarop volgende wijzigingen en aanvullingen ervan.

Motivering

Het amendement betreffende het nieuwe lid 2 bis heeft ten doel de vijfde en zesde overweging van de preambule nader uit te werken.

(Amendement 15)
Artikel 2, lid 2 ter (nieuw)

2 ter. De maatregelen die de betrokken lidstaten in het kader van de rechtshulp treffen, moeten in overeenstemming zijn met het beginsel van evenredigheid.

(Amendement 16)
Artikel 4, leden 1 en 2

1. Tenzij deze overeenkomst anders bepaalt, verbinden de lidstaten zich ertoe om, wanneer rechtshulp wordt verleend, alle door de verzoekende lidstaat expliciet aangegeven formaliteiten en procedures in acht te nemen bij de uitvoering van de gevraagde handeling, voorzover de aangegeven formaliteiten en procedures niet strijdig zijn met fundamentele beginselen van het recht van de aangezochte lidstaat. De aangezochte lidstaat voldoet zo spoedig mogelijk aan het verzoek om rechtshulp en houdt zoveel mogelijk rekening met de eventueel door de verzoekende lidstaat aangegeven termijnen. De verzoekende lidstaat vermeldt de redenen voor de gestelde termijn.

2. Indien aan het verzoek niet of niet geheel volgens de eisen van de verzoekende lidstaat kan worden voldaan, stellen de autoriteiten van de aangezochte lidstaat de autoriteiten van de verzoekende lidstaat hiervan onverwijld in kennis, met vermelding van de voorwaarden waaronder het verzoek zou kunnen worden ingewilligd. De autoriteiten van de verzoekende en de aangezochte lidstaat

1. Tenzij deze overeenkomst anders bepaalt, verbinden de lidstaten zich ertoe om, wanneer rechtshulp wordt verleend, alle door de verzoekende lidstaat expliciet aangegeven formaliteiten en procedures in acht te nemen bij de uitvoering van de gevraagde handeling, voorzover de aangegeven formaliteiten en procedures niet strijdig zijn met fundamentele beginselen van het recht van de aangezochte lidstaat. De aangezochte lidstaat voldoet zo spoedig mogelijk aan het verzoek om rechtshulp, waarbij zij zoveel mogelijk rekening houdt met de procedurele termijnen en met de eventueel door de verzoekende lidstaat aangegeven termijnen. De verzoekende lidstaat vermeldt de redenen voor de gestelde termijn.

2. Indien aan het verzoek niet of niet geheel volgens de eisen van de verzoekende lidstaat kan worden voldaan, stellen de autoriteiten van de aangezochte lidstaat de autoriteiten van de verzoekende lidstaat hiervan onverwijld in kennis, met vermelding van de voorwaarden waaronder en de termijnen waarbinnen het verzoek zou kunnen worden ingewilligd. De autoriteiten van de verzoekende en de

kunnen afspraken maken over het gevolg dat aan het verzoek gegeven zal worden, waarbij in voorkomend geval aan de hierboven bedoelde voorwaarden moet worden voldaan.

aangezochte lidstaat kunnen afspraken maken over het gevolg dat aan het verzoek gegeven zal worden, waarbij in voorkomend geval aan de hierboven bedoelde voorwaarden moet worden voldaan.

Motivering

Door de wijzigingen wordt gewezen op het feit dat de aangezochte lidstaat rekening dient te houden met de procedurele termijnen van de verzoekende lidstaat.

(Amendement 17)

Artikel 4, lid 3

3. Indien te verwachten valt dat niet binnen de gestelde termijnen aan het verzoek kan worden voldaan en de in lid 1, derde zin, bedoelde gronden concrete aanwijzingen bevatten dat hierdoor de lopende procedures in de verzoekende lidstaat aanzienlijk worden geschaad, berichten de autoriteiten van de aangezochte lidstaat onverwijld hoeveel tijd zij nodig achten voor de uitvoering van het verzoek. De autoriteiten van de verzoekende lidstaat melden onverwijld of het verzoek desalniettemin gehandhaafd wordt. De autoriteiten van de verzoekende en de aangezochte lidstaat kunnen afspraken maken over het gevolg dat aan het verzoek gegeven wordt.

Schrappen

Motivering

Er wordt voorgesteld dit lid te schrappen, omdat de bepalingen ervan ingevolge de aangebrachte wijzigingen reeds vervat zijn in de vorige leden.

(Amendement 18)

Artikel 5, lid 1

1. Elke lidstaat zendt aan de personen die zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevinden, voor hen bestemde gerechtelijke stukken rechtstreeks per post toe.

1. De aangezochte lidstaat zorgt voor de betekening of kennisgeving van het stuk, hetzij overeenkomstig het recht van de aangezochte lidstaat, hetzij in de specifieke door de verzoekende lidstaat gewenste vorm, mits deze met het recht van de aangezochte lidstaat verenigbaar is.

(Amendement 19)
Artikel 5, lid 2

2. Toezending van gerechtelijke stukken door bemiddeling van de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat kan alleen plaatsvinden indien:

- het adres van de persoon voor wie het stuk bestemd is, onbekend of onvolledig bekend is, of

- het toepasselijke procesrecht van de verzoekende lidstaat een ander bewijs dan het via de postdiensten verkrijgbare bewijs verlangt dat het stuk aan de geadresseerde is uitgereikt, of

- het stuk niet per post kon worden bezorgd, of

- de verzoekende lidstaat gegronde redenen heeft om te geloven dat verzending over de post zonder resultaat zal blijven of niet de beste weg is.

2. Toezending van gerechtelijke stukken door bemiddeling van de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat kan plaatsvinden in de gevallen waarin:

- het stuk niet per post kon worden bezorgd omdat het adres van de persoon voor wie het stuk bestemd is, onbekend of onvolledig bekend is, of indien de verzoekende lidstaat aangeeft om welke redenen verzending over de post zonder resultaat zou kunnen blijven of niet de beste weg is;

- het toepasselijke procesrecht van de verzoekende lidstaat een ander bewijs dan het via de postdiensten verkrijgbare bewijs verlangt dat het stuk aan de geadresseerde is uitgereikt.

Motivering

De voorgestelde wijzigingen zijn bedoeld ter verduidelijking van de vermelding van de twee mogelijkheden van toezending via de bevoegde autoriteiten en niet per post: enerzijds de onzekerheid omtrent het adres van de persoon voor wie het stuk bestemd is, anderzijds het bewijsstuk dat nodig is om de regelmatigheid van de kennisgeving aan te tonen. De verzoekende lidstaat moet niet alleen redenen hebben om te twijfelen aan de doeltreffendheid van de verzending per post, maar moet deze redenen ook aangeven.

(Amendement 20)
Artikel 5, lid 3

3. Wanneer aannemelijk is dat de geadresseerde de taal niet beheerst waarin het gerechtelijk stuk is gesteld, dient dit - althans de hoofdzaken ervan - te worden

3. Het gerechtelijk stuk dient te worden vertaald in de taal of een der talen van de lidstaat op het grondgebied waarvan de geadresseerde verblijft. Indien de autoriteit

vertaald in de taal of een der talen van de lidstaat op het grondgebied waarvan de geadresseerde verblijft. Indien de autoriteit van wie het gerechtelijke stuk afkomstig is, weet dat de geadresseerde slechts een andere taal machtig is, moeten althans de hoofdzaken ervan worden vertaald in die andere taal.

van wie het gerechtelijke stuk afkomstig is, weet dat de geadresseerde slechts een andere taal machtig is, moeten althans de hoofdzaken ervan worden vertaald in die andere taal.

Motivering:

Alle gerechtelijke stukken dienen automatisch te worden vertaald in de taal van de geadresseerde, zonder andere criteria te hanteren die vervolgens problemen kunnen opleveren.

(Amendement 21)

Artikel 6, lid 2 bis (nieuw)

2 bis. Indien de autoriteit waaraan het verzoek om rechtshulp is gericht, niet bevoegd is hieraan gevolg te geven, doet zij dit verzoek automatisch toekomen aan de bevoegde autoriteit van het eigen land ingeval het verzoek rechtstreeks is toegezonden, en stelt de verzoekende partij hiervan via dezelfde weg op de hoogte.

Motivering

Het nieuwe lid 2 bis vormt een aanvulling op de bepaling dat de gerechtelijke autoriteiten met elkaar kunnen samenwerken; overeenkomstig de bepalingen van de Overeenkomst van 1959 worden middelen aangegeven om tijdrovende bureaucratische rompslomp te vermijden.

(Amendement 22)

Artikel 6, lid 4

4. Elk verzoek, bedoeld in lid 1, kan spoedshalve worden gedaan door tussenkomst van de Internationale Criminele Politieorganisatie (Interpol) of enig orgaan dat bevoegd is overeenkomstig bepalingen die krachtens het Verdrag betreffende de Europese Unie zijn vastgesteld.

4. Elk verzoek om rechtshulp kan spoedshalve worden gedaan door tussenkomst van de Internationale Criminele Politieorganisatie (Interpol) of enig orgaan dat bevoegd is overeenkomstig bepalingen die krachtens het Verdrag betreffende de Europese Unie zijn vastgesteld.

Motivering

Deze wijziging is een systematische aanpassing die voortvloeit uit de voorgestelde amendementen.

(Amendement 23)
Artikel 6, leden 6 en 7

6. Verzoeken om rechtshulp in geval van strafvervolgning als bedoeld in artikel 2, lid 1, kunnen rechtstreeks door de bevoegde autoriteit worden gedaan en beantwoord indien in de ene lidstaat een rechterlijke of centrale autoriteit en in de andere lidstaat een bestuurlijke autoriteit bevoegd is.

7. Elke lidstaat kan bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren dat hij niet gebonden is door de eerste zin van lid 5 en/of door lid 6 of dat hij beide slechts zal toepassen onder bepaalde door hemzelf nader omschreven voorwaarden. Die verklaring kan te allen tijde worden ingetrokken of gewijzigd.

6. Verzoeken om rechtshulp in geval van strafvervolgning als bedoeld in artikel 2, kunnen rechtstreeks door de bevoegde autoriteit worden gedaan en beantwoord indien in de ene lidstaat een rechterlijke of centrale autoriteit en in de andere lidstaat een bestuurlijke autoriteit bevoegd is.

7. Elke lidstaat kan bij de in artikel 22 bedoelde kennisgeving verklaren dat hij niet gebonden is door de eerste zin van lid 5 en/of door lid 6 of dat hij beide slechts zal toepassen onder bepaalde door hemzelf nader omschreven voorwaarden. Die verklaring kan te allen tijde worden ingetrokken of gewijzigd.

Motivering

De amendementen op de leden 6 en 7 zijn systematische aanpassingen die voortvloeien uit de aangebrachte amendementen.

(Amendement 24)
Artikel 7

1. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten kunnen binnen de grenzen van het nationale recht, zonder een daartoe strekkend verzoek, inlichtingen uitwisselen met betrekking tot strafbare feiten en feiten, bedoeld in artikel 2, lid 1, waarvan de bestraffing of behandeling op het tijdstip waarop de informatie wordt verstrekt tot de bevoegdheid behoort van de ontvangende autoriteit.

2. De autoriteit die de inlichtingen verstrekt, kan overeenkomstig het nationale recht voorwaarden verbinden aan het gebruik van die inlichtingen door de ontvangende autoriteit.

3. De autoriteit die de inlichtingen

1. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten kunnen binnen de grenzen van het nationale recht, zonder een daartoe strekkend verzoek, inlichtingen verstrekken met betrekking tot strafbare feiten en feiten, bedoeld in artikel 2, lid 2, waarvan de bestraffing of behandeling op het tijdstip waarop de informatie wordt verstrekt tot de bevoegdheid behoort van de ontvangende autoriteit.

2. De autoriteit die de inlichtingen verstrekt, kan alvorens deze te verstrekken de ontvangende autoriteit mededelen welke voorwaarden er overeenkomstig het nationale recht van de verstrekende autoriteit verbonden zijn aan het gebruik van die inlichtingen.

3. De autoriteit die de inlichtingen

ontvangt, is aan die voorwaarden gebonden.

ontvangt, kan afzien van het ontvangen van aan voorwaarden verbonden inlichtingen. Indien zij deze aanvaardt, is zij aan die voorwaarden gebonden.

Motivering

De wijzigingen hebben ten doel het voorwerp van de rechtshulp te verduidelijken: de "uitwisseling" van informatie houdt in dat twee of meer lidstaten elkaar inlichtingen verstrekken, terwijl in de geamendeerde versie wordt verwezen naar inlichtingen die één staat aan een andere staat verstrekt.

De wijzigingen in de leden 2 en 3 worden voorgesteld om de staat die de inlichtingen ontvangt, in staat te stellen deze al dan niet te aanvaarden, om te voorkomen dat hij ook de eventuele aan het gebruik ervan verbonden voorwaarden blindelings moet aanvaarden.

(Amendement 25)

Artikel 7, lid 3 bis (nieuw)

3 bis. In ieder geval moet aantekening worden gemaakt van de wijze waarop de informatie-uitwisseling heeft plaatsgevonden, de instanties die om informatie hebben gevraagd of deze hebben verstrekt en de inhoud van de informatie. De aantekening van deze gegevens moet worden neergelegd in het dossier van de procedure waarop zij betrekking hebben en moet ter beschikking van de verdedigers staan.

Motivering:

Er moet voor gezorgd worden dat de verdedigers het recht hebben om in het dossier van de procedure te beschikken over alle gegevens die nodig zijn om de herkomst en aard van de verzamelde informatie te kennen.

(Amendement 26)

Artikel 8, lid 1

1. De aangezochte lidstaat kan, op verzoek van de verzoekende lidstaat en onverminderd de rechten van derden te goeder trouw, de voorwerpen die door een strafbaar feit zijn verkregen, ter beschikking stellen van de verzoekende lidstaat met het oog op de teruggave ervan aan de rechtmatige eigenaar.

1. De aangezochte lidstaat kan, op verzoek van de verzoekende lidstaat en onverminderd de rechten van derden te goeder trouw, de voorwerpen die het product of de vrucht van een strafbaar feit zijn, ter beschikking stellen van de verzoekende lidstaat met het oog op de teruggave ervan aan de rechtmatige eigenaar

Motivering:

De term "verkregen" is juridisch gezien onjuist. Er moet gesproken worden van voorwerpen die het product of de vrucht zijn van een strafbaar feit.

(Amendement 27)
Artikel 8, leden 2 en 3

2. Bij de toepassing van de artikelen 3 en 6 van het Europees Rechtshulpverdrag en de artikelen 24, lid 2, en 29 van het Benelux-Verdrag kan de aangezochte lidstaat afstand doen van de voorwerpen die aan de verzoekende lidstaat zijn overgegeven, indien dit de teruggave van deze voorwerpen aan de rechtmatige eigenaar kan bevorderen. Rechten van derden te goeder trouw blijven onverlet.

3. In geval van afstand, bedoeld in lid 2, zal de aangezochte lidstaat geen zekerheidsrecht of enig ander verhaalsrecht krachtens de wettelijke bepalingen inzake belasting of douane doen gelden op de voorwerpen die worden overgedragen, tenzij de rechtmatige eigenaar van het voorwerp zelf terzake belastingplichtig is.

2. Bij de toepassing van de artikelen 3 en 6 van het Europees Rechtshulpverdrag en de artikelen 24, lid 2, en 29 van het Benelux-Verdrag kan de aangezochte lidstaat deze voorwerpen rechtstreeks aan de rechtmatige eigenaar teruggeven. Rechten van derden te goeder trouw blijven onverlet.

3. In geval van rechtstreekse teruggave van de voorwerpen aan de rechtmatige eigenaar zal de aangezochte lidstaat geen zekerheidsrecht of enig ander verhaalsrecht krachtens de wettelijke bepalingen inzake belasting of douane doen gelden op de voorwerpen die worden overgedragen, tenzij de rechtmatige eigenaar van het voorwerp zelf terzake belastingplichtig is.

Motivering

De wijzigingen in de leden 2 en 3 verduidelijken de formulering ten opzichte van de oorspronkelijke tekst.

(Amendement 28)
Artikel 9, lid 1 en lid 1 bis (nieuw)

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten op dit punt overeenstemming hebben bereikt, kan een lidstaat die heeft verzocht om een onderzoek waarvoor de aanwezigheid van een op zijn grondgebied gedetineerde persoon vereist is, deze persoon tijdelijk overbrengen naar het grondgebied van de lidstaat waar het onderzoek moet plaatsvinden.

1. De lidstaat die aan een andere lidstaat het verzoek doet of heeft gedaan om een strafrechtelijk onderzoek waarvoor de aanwezigheid van een op zijn grondgebied gedetineerde persoon in die andere lidstaat vereist is, kan, om het onderzoek zo snel mogelijk te laten verlopen, deze persoon tijdelijk overbrengen naar het grondgebied van de lidstaat waar het onderzoek moet plaatsvinden.

1 bis. Insgelijks kan de lidstaat die de

aanwezigheid op eigen grondgebied van een op het grondgebied van een andere lidstaat gedetineerde persoon noodzakelijk acht met het oog op een strafrechtelijk onderzoek, om tijdelijke overbrenging van deze persoon naar zijn eigen grondgebied verzoeken.

Motivering

De wijzigingen in lid 1 geven aan dat het gaat om hulp bij strafrechtelijke onderzoeken, los van het bestaan van reeds gemaakte afspraken (anders zou deze bepaling zuiver pleonastisch zijn). In lid 1 bis is evenwel in de mogelijkheid voorzien om ook in een situatie die tegengesteld is aan het in lid 1 bedoelde geval, hulp bij onderzoeken te vragen.

(Amendement 29)

Artikel 9, lid 1 ter (nieuw)

1 ter. De overbrenging moet zodanig verlopen dat de rechten van de betrokkene niet worden aangetast. De tijdelijk over te brengen gedetineerde heeft recht op bijstand van een advocaat.

(Amendement 30)

Artikel 9, lid 2

2. De overeenstemming vermeldt de voorwaarden waaronder de betrokkene tijdelijk wordt overgebracht en de termijn waarbinnen hij naar het grondgebied van de verzoekende lidstaat moet worden teruggebracht.

2. De betrokken lidstaten komen per geval overeen onder welke specifieke voorwaarden de betrokkene tijdelijk wordt overgebracht, zonder afbreuk te doen aan de rechten van de verdediging, en binnen welke termijn de betrokkene moet worden teruggebracht naar de lidstaat waar hij oorspronkelijk was gedetineerd.

Motivering

Het amendement heeft ten doel de tekst te verduidelijken en erop te wijzen dat geen afbreuk mag worden gedaan aan de rechten van de verdediging.

(Amendement 31)

Artikel 9, lid 3

3. Indien voor de overbrenging de instemming van de betrokkene met zijn overbrenging is vereist, dient aan de

3. Indien voor de overbrenging de instemming van de betrokkene met zijn overbrenging is vereist, verzoekt de lidstaat waar de

aangezochte lidstaat onverwijld een verklaring van die instemming of een afschrift daarvan te worden verstrekt.

betrokkene is gedetineerd deze persoon voorafgaandelijk om een verklaring van instemming, waarvan een afschrift aan de andere betrokken lidstaat wordt verstrekt.

Motivering:

Het amendement heeft ten doel de tekst te verduidelijken en erop te wijzen dat geen afbreuk mag worden gedaan aan de rechten van de verdediging.

(Amendement 32)

Artikel 9, lid 3 bis (nieuw)

3 bis. Indien de gedetineerde weigert instemming te verlenen, mag hij niet worden overgebracht.

Motivering:

De overbrenging van een gedetineerde van een gevangenis van een lidstaat naar een gevangenis van een andere lidstaat is in strijd met het beginsel van heropvoeding en herintegratie van de gedetineerde in de maatschappij: het niet-kennen van een vreemde taal, de verwijdering van de familie of andere overwegingen die ten grondslag liggen aan de weigering van de gedetineerde, moeten serieus genomen worden.

(Amendement 33)

Artikel 9, lid 4

4. De hechtenis op het grondgebied van de aangezochte lidstaat komt in mindering van de duur van de vrijheidsbeneming die de betrokkene op het grondgebied van de verzoekende lidstaat moet of zal moeten ondergaan.

4. De hechtenis op het grondgebied van de lidstaat waarnaar de betrokkene is overgebracht, komt in mindering van de duur van de vrijheidsbeneming die de betrokkene op het grondgebied van de lidstaat waar hij oorspronkelijk gedetineerd was, moet of zal moeten ondergaan.

Motivering:

Het amendement heeft ten doel de tekst te verduidelijken en erop te wijzen dat geen afbreuk mag worden gedaan aan de rechten van de verdediging.

(Amendement 34)

Artikel 9, lid 4 bis (nieuw)

4 bis. De lidstaat waar de betrokkene oorspronkelijk was gedetineerd, deelt de lidstaat waarnaar deze persoon wordt overgebracht, de datum van het einde van de

hechtenis mede.

Indien de termijn van de hechtenis van een persoon komt te vervallen in de loop van de periode van zijn overbrenging, dan wordt de betrokkene onmiddellijk teruggebracht naar de staat vanwaar hij is overgebracht zodat de rechtshandelingen voor zijn vrijlating kunnen worden afgerond.

Motivering:

Er moet worden vastgelegd wat er gebeurt indien de termijn van de hechtenis komt te vervallen tijdens de periode van de overbrenging. De gedetineerde moet worden vrijgelaten in de staat waar hij zijn straf heeft uitgezeten.

(Amendement 35)

Artikel 9, lid 5

5. Artikel 11, leden 2 en 3, artikel 12 en artikel 20 van het Europees Rechtshulpverdrag en de artikelen 33, 35 en 46 van het Benelux-Verdrag zijn van toepassing.

5. Artikel 11, leden 1, 2 en 3, artikel 12 en artikel 20 van het Europees Rechtshulpverdrag en de artikelen 33, 35 en 46 van het Benelux-Verdrag zijn van toepassing.

Motivering:

De in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden genoemde redenen die ten grondslag kunnen liggen aan de weigering tot overbrenging van een gedetineerde (weigering van de gedetineerde zelf, noodzakelijke aanwezigheid bij een strafrechtelijke procedure op het grondgebied van de aangezochte lidstaat, mogelijkheid dat de overbrenging de detentie verlengt, andere dringende overwegingen die een overbrenging in de weg staan), moeten gehandhaafd worden met het oog op een minimale bescherming van de gedetineerden.

(Amendement 36)

Artikel 9, lid 6

6. Elke lidstaat kan bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren dat alvorens overeenstemming in de zin van lid 1, bereikt wordt, de in lid 3 bedoelde instemming is vereist of onder bepaalde, in de verklaring genoemde, voorwaarden is vereist.

6. Elke lidstaat kan bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren dat, om te kunnen voldoen aan het verzoek als bedoeld in lid 1 en lid 1 bis van dit artikel, de in lid 3 bedoelde instemming is vereist of voor bepaalde, in de verklaring genoemde, situaties is vereist.

Motivering:

Het amendement heeft ten doel de tekst te verduidelijken en erop te wijzen dat geen afbreuk mag worden gedaan aan de rechten van de verdediging.

(Amendement 37)
Artikel 10, lid 1 en lid 1 bis (nieuw)

1. Indien een persoon die zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt, door de rechterlijke autoriteiten van een andere lidstaat als getuige of deskundige moet worden verhoord, kan laatstgenoemde lidstaat, indien het niet wenselijk of mogelijk is dat de te verhoren persoon in persoon op zijn grondgebied verschijnt, verzoeken het verhoor overeenkomstig de leden 2 tot en met 8 per videoconferentie af te nemen.

1. Indien een persoon die zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt, door de rechterlijke autoriteiten van een andere lidstaat als getuige of deskundige moet worden verhoord, kan laatstgenoemde lidstaat verzoeken het verhoor volgens de regels voor de verdediging en overeenkomstig de hierna volgende leden per videoconferentie of telefoonconferentie af te nemen.

1 bis. De getuige of de deskundige kan verzoeken dat het verhoor per videoconferentie of telefoonconferentie plaatsvindt, indien hij het niet wenselijk of mogelijk acht in persoon op het grondgebied van de verzoekende staat te verschijnen.

Motivering

In lid 1 is de oorspronkelijke tekst van de artikelen 10 en 11 samengevoegd, aangezien het om analoge verhoormethoden gaat met vrijwel gelijke voorschriften (de in art. 11 voorgestelde tekst lijkt niet meer dan een kopie).

Het nieuwe lid 1 bis heeft ten doel de te verhoren persoon de keuzemogelijkheid te geven om het verhoor per video- of telefoonconferentie te ondergaan of om zich persoonlijk naar de aangezochte lidstaat te begeven om aldaar te getuigen.

(Amendement 38)
Artikel 10, lid 1 ter (nieuw)

1 ter. Indien de getuige minderjarig is moet het verhoor per videoconferentie gebeuren. De minderjarige dient te worden bijgestaan door een vertrouwenspersoon of een niet betrokken deskundige.

Motivering:

Voor minderjarigen is een verhoor een traumatische ervaring. Het getuigen via videoconferentie is een middel om te vermijden dat een minderjarige meerdere malen aan een verhoor onderworpen dient te worden. De minderjarige heeft het recht te worden bijgestaan door een vertrouwenspersoon, in de eerste plaats één van of beide ouders. In sommige situaties - waar het vertrouwen van één of beide ouders geschonden is - moet er een

mogelijkheid zijn om de minderjarige door een deskundige te laten bijstaan.

(Amendement 39)

Artikel 10, lid 1 quater (nieuw) en leden 2, 3 en 4

- 1 quater. De getuige of de deskundige aan wie wordt gevraagd zich te onderwerpen aan een verhoor per videoconferentie of telefoonconferentie, kan verzoeken rechtstreeks door de verzoekende autoriteit te worden gehoord op het grondgebied van de lidstaat die het verzoek om het verhoor heeft gedaan.
2. De aangezochte lidstaat stemt in met het verhoor per videoconferentie voorzover een dergelijk verhoor niet strijdig is met fundamentele beginselen van zijn recht en hij over de technische middelen voor een verhoor per videoconferentie beschikt. Indien de aangezochte lidstaat niet over de technische middelen voor een videoconferentie beschikt, kunnen deze in onderling overleg door de verzoekende lidstaat ter beschikking worden gesteld.
3. Verzoeken met het oog op een verhoor per videoconferentie bevatten naast de in artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag genoemde gegevens, de reden waarom het niet wenselijk of mogelijk is dat de getuige of deskundige persoonlijk verschijnt, de naam van de rechterlijke autoriteit en van de personen die het verhoor zullen afnemen.
4. De rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat dagvaardt de betrokkene volgens de wettelijke voorschriften van die lidstaat.
2. De aangezochte lidstaat stemt in met deze verhoortechnieken voorzover een dergelijk verhoor niet strijdig is met fundamentele beginselen van zijn recht en hij over de technische middelen voor de verwezenlijking ervan beschikt. Indien de autoriteit van de aangezochte lidstaat niet over de nodige technische middelen beschikt, kunnen deze door de verzoekende lidstaat ter beschikking worden gesteld.
3. Verzoeken met het oog op een verhoor per videoconferentie of telefoonconferentie bevatten naast de in artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag genoemde gegevens, de naam van de rechterlijke autoriteit die het verhoor afneemt en de naam van de andere personen die het verhoor eventueel bijwonen.
4. De rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat verzoekt de deskundige of de getuige ter verhoor te verschijnen volgens de wettelijke voorschriften van die lidstaat, en stelt hem in kennis van zijn recht om het verhoor per video- of telefoonconferentie te weigeren en zijn recht om rechtstreeks gehoord te worden door de rechterlijke autoriteit van de verzoekende lidstaat op het grondgebied van deze lidstaat.

Motivering:

Het nieuwe lid 1 quater heeft ten doel de te verhoren persoon de keuzemogelijkheid te geven om het verhoor per video- of telefoonconferentie te ondergaan of om zich persoonlijk naar de aangezochte lidstaat te begeven om aldaar te getuigen.

De leden 2 t/m 4 vloeien voort uit de samenvoeging van de oorspronkelijke teksten van art. 10 en art. 11. Het amendement op lid 4 is met name bedoeld om de rechten van de te verhoren persoon te preciseren.

(Amendement 40)

Artikel 10, lid 5, sub a)

a) bij het verhoor is een rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat aanwezig, indien nodig bijgestaan door een tolk; deze rechterlijke autoriteit zorgt voor de identificatie van de te horen persoon, alsmede voor de inachtneming van de fundamentele rechtsbeginselen van de aangezochte lidstaat. Indien de rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat van oordeel is dat fundamentele rechtsbeginselen van die lidstaat tijdens het verhoor worden geschonden, treft zij onverwijld de nodige maatregelen opdat het verhoor met inachtneming van die beginselen wordt voortgezet;

a) bij het verhoor is een rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat aanwezig, bijgestaan door een tolk, tenzij genoemde autoriteit de taal machtig is; deze rechterlijke autoriteit zorgt voor de identificatie van de te horen persoon, alsmede voor de inachtneming van de fundamentele rechtsbeginselen van de aangezochte lidstaat. Indien de rechterlijke autoriteit van de aangezochte lidstaat van oordeel is dat fundamentele rechtsbeginselen van die lidstaat tijdens het verhoor worden geschonden, treft zij onverwijld de nodige maatregelen opdat het verhoor met inachtneming van die beginselen wordt voortgezet;

Motivering:

Kwesties in verband met vertaling en vertolking zijn van fundamenteel belang voor een behoorlijke justitiële samenwerking.

(Amendement 41)

Artikel 10, lid 5, sub b)

b) de bevoegde autoriteiten van de verzoekende en de aangezochte lidstaat kunnen maatregelen overeenkomen ter bescherming van de te horen persoon;

b) de bevoegde autoriteiten van de verzoekende en de aangezochte lidstaat komen zo nodig maatregelen overeen ter bescherming van de te horen persoon;

(Amendement 42)

Artikel 10, lid 5, sub d)

d) op verzoek van de verzoekende lidstaat draagt de aangezochte lidstaat er zorg voor dat de te horen persoon indien nodig wordt bijgestaan door een tolk;

d) op verzoek van de verzoekende lidstaat of van de te horen persoon draagt de aangezochte lidstaat er zorg voor dat deze persoon wordt bijgestaan door een tolk, tenzij deze persoon

de taal machtig is;

(Amendement 43)
Artikel 10, lid 5, sub e)

e) de te horen persoon kan de
verschoningsrechten doen gelden die hij zou
hebben krachtens de wetgeving van de
aangezochte lidstaat of de verzoekende
lidstaat.

e) de te horen persoon kan de
verschoningsrechten doen gelden die hij zou
hebben in de gevallen en binnen de grenzen
die zijn voorzien in de wetgeving van de
aangezochte lidstaat of de verzoekende lidstaat

(Amendement 44)
Artikel 10, lid 5, sub f) (nieuw)

f) de te horen persoon kan zich tijdens de
videoconferentie laten bijstaan door een
advocaat van zijn vertrouwen.

(Amendement 45)
Artikel 10, lid 7

7. De kosten van het tot stand brengen van
de videoverbinding, de kosten van het
functioneren van de verbinding in de
aangezochte lidstaat, de beloning van de
door die lidstaat ter beschikking gestelde
tolken en de vergoeding aan de getuigen en
deskundigen met inbegrip van hun
reiskosten in de aangezochte lidstaat worden
door de verzoekende lidstaat aan de
aangezochte lidstaat terugbetaald, tenzij
laatstbedoelde staat afstand doet van de
terugbetaling van deze kosten dan wel van
een gedeelte daarvan.

7. De kosten van het functioneren van de
telefoon- of videoverbinding in de
aangezochte lidstaat, de beloning van de door
die lidstaat ter beschikking gestelde tolken en
de vergoeding aan de getuigen en deskundigen
met inbegrip van hun reiskosten in de
aangezochte lidstaat worden door de
verzoekende lidstaat aan de aangezochte
lidstaat terugbetaald, tenzij laatstbedoelde
staat afstand doet van de terugbetaling van
deze kosten dan wel van een gedeelte daarvan.

(Amendement 46)
Artikel 10, lid 9

9. De lidstaten kunnen naar eigen oordeel,
waar nodig en met instemming van hun
bevoegde rechterlijke autoriteiten, de
bepalingen van dit artikel eveneens
toepassen op verhoor per videoconferentie
waarbij een in beschuldiging gestelde
persoon betrokken is. In dat geval zijn de

Schrappen

beslissing om de videoconferentie te houden en de wijze van uitvoering ervan onderworpen aan een regeling tussen de betrokken lidstaten, in overeenstemming met hun nationaal recht en de terzake doende internationale instrumenten, met inbegrip van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens van 1950.

Iedere lidstaat kan, wanneer hij de kennisgeving krachtens artikel 23, lid 2, doet, verklaren dat hij de eerste alinea niet toepast. Hij kan deze verklaring te allen tijde intrekken.

Voor een dergelijk verhoor is de instemming van de in beschuldiging gestelde persoon vereist. Voorschriften die eventueel nodig zouden kunnen zijn voor de bescherming van de rechten van verdachte, worden door de Raad in een juridisch bindend instrument vastgesteld.

Motivering:

De oorspronkelijke tekst van lid 9 is verplaatst om een op zich zelf staand artikel te vormen in het volgende artikel 11, aangezien wordt verwezen naar personen anderen dan de getuige en de deskundige, die door hun positie in het proces (aan een onderzoek onderworpen, verdachte) beter beschermd moeten worden wat hun rechten op verdediging aangaat.

(Amendement 47)
Artikel 10, lid 9 bis (nieuw)

9 bis. De rechten van de verdedigers van verdachten tegen wie het via een videoconferentie verkregen bewijs gebruikt kan worden, worden altijd gewaarborgd.

Motivering:

Dit amendement heeft volledige toepassing van de rechten van de verdediging in geval van een videoconferentie ten doel.

(Amendement 48)
Artikel 11

1. Indien een persoon die zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt, door

Schrappen.

een rechterlijke autoriteit van een andere lidstaat als getuige of deskundige moet worden verhoord, kan laatstgenoemde lidstaat, indien zulks op grond van zijn nationale wetgeving mogelijk is, eerstgenoemde lidstaat om bijstand verzoeken teneinde het verhoor overeenkomstig het bepaalde in de leden 2 tot en met 5 per telefoonconferentie af te nemen.

2. Een vereiste om per telefoonconferentie te verhoren is dat de getuige of de deskundige met deze wijze van verhoor instemt.

3. De aangezochte staat stemt in met een verhoor per telefoonconferentie indien deze procedure niet strijdig is met zijn fundamentele rechtsbeginselen.

4. verzoeken voor telefonisch verhoor bevatten, naast de in artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag genoemde gegevens, de naam van de rechterlijke autoriteit en van de personen die het verhoor zullen afnemen, alsmede de vermelding dat de getuige of deskundige bereid is deel te nemen aan telefonisch verhoor.

5. De praktische regelingen met betrekking tot het verhoor worden door de betrokken lidstaten overeengekomen. Bij dergelijke regelingen verbindt de aangezochte lidstaat zich ertoe:

- de betrokken getuige of deskundige in kennis te stellen van plaats en tijdstip van het verhoor;
- te zorgen voor de identificatie van de getuige of deskundige;
- na te gaan of de getuige of deskundige instemt met telefonisch verhoor.

De aangezochte lidstaat kan zijn instemming geheel of gedeeltelijk

afhankelijk stellen van de nakoming van het bepaalde in artikel 10, leden 5 en 8. Tenzij anders overeengekomen, is artikel 10, lid 7, van overeenkomstige toepassing.

Motivering

Om bovengenoemde redenen is de tekst van het oorspronkelijke artikel 11 opgenomen in artikel 10, aangezien het om vrijwel gelijke verhoormethoden gaat die aan dezelfde procedure onderworpen zijn (video- en telefoonconferentie).

(Amendement 49)
Artikel 11 (nieuw)

Artikel 10, lid 9

9. De lidstaten kunnen naar eigen oordeel, waar nodig en met instemming van hun bevoegde rechterlijke autoriteiten, de bepalingen van dit artikel eveneens toepassen op verhoor per videoconferentie waarbij een in beschuldiging gestelde persoon betrokken is. In dat geval zijn de beslissing om de videoconferentie te houden en de wijze van uitvoering ervan onderworpen aan een regeling tussen de betrokken lidstaten, in overeenstemming met hun nationaal recht en de terzake doende internationale instrumenten, met inbegrip van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens van 1950.

Iedere lidstaat kan, wanneer hij de kennisgeving krachtens artikel 23, lid 2, doet, verklaren dat hij de eerste alinea niet toepast. Hij kan deze verklaring te allen tijde intrekken.

Voor een dergelijk verhoor is de instemming van de in beschuldiging gestelde persoon vereist. Voorschriften die eventueel nodig zouden kunnen zijn voor de bescherming van de rechten van verdachte, worden door de Raad in een juridisch bindend instrument vastgesteld.

Artikel 11

Het bepaalde in artikel 10 betreffende het gebruik van de videoconferentie kan - waar nodig en met instemming van hun bevoegde rechterlijke autoriteiten - door de lidstaten naar eigen oordeel worden toegepast op het verhoor van verdachten en personen die aan een onderzoek zijn onderworpen. In dat geval zijn de beslissing om de videoconferentie te houden en de wijze van uitvoering ervan onderworpen aan een regeling tussen de betrokken lidstaten, in overeenstemming met hun nationaal recht en de terzake doende internationale instrumenten, met inbegrip van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens van 1950.

Iedere lidstaat kan, wanneer hij de kennisgeving krachtens artikel 23, lid 2, doet, verklaren dat hij de eerste alinea niet toepast. Hij kan deze verklaring te allen tijde intrekken.

Voor een dergelijk verhoor zijn de instemming van de te verhoren personen en de in de fundamentele beginselen van het nationale recht vastgelegde waarborgen van verdediging vereist. Onderhavig artikel treedt in werking nadat de Raad in een juridisch bindend instrument de voorschriften heeft vastgesteld die eventueel nodig zouden kunnen zijn voor de bescherming van de rechten van

verdachte.

Motivering

Met behulp van dit amendement worden de bepalingen van het laatste lid van artikel 10 in een apart artikel opgenomen en wordt de positie van verdachte gelijk getrokken met die van aan een onderzoek onderworpen persoon met het oog op het recht op verdediging; opnieuw wordt hun recht bevestigd om in aanwezigheid van hun advocaten en onder waarborging van verdediging ondervraagd te worden.

(Amendement 50)

Artikel 12, lid 3

3. De gecontroleerde aflevering wordt uitgevoerd volgens de procedures van de aangezochte lidstaat. De leiding en de bevoegdheid tot ingrijpen berusten bij de bevoegde autoriteiten van die lidstaat.

3. De gecontroleerde aflevering wordt uitgevoerd volgens de procedures van de aangezochte lidstaat. De leiding en de bevoegdheid tot ingrijpen berusten bij de bevoegde autoriteiten van die lidstaat, die de verzoekende lidstaat in kennis stellen van de ontwikkelingen en met deze staat overleg plegen.

Motivering

Dit amendement heeft ten doel de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten te waarborgen, ook in het geval van gecontroleerde afleveringen.

(Amendement 51)

Artikel 13, lid 3, sub b) bis (nieuw)

b bis.) magistraten die in de betrokken lidstaten als rechter optreden, mogen geen deel uitmaken van het team.

Motivering:

De taken van de onderzoeksrechter en van de zittende magistratuur moeten duidelijk gescheiden blijven.

(Amendement 52)

Artikel 13, lid 9, sub c) en d)

c) ter voorkoming van een duidelijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid, onverminderd punt b) indien vervolgens een strafrechtelijk onderzoek wordt geopend;

Schrappen

d) voor andere doeleinden, voor zover dat tussen de lidstaten die het team hebben

opgericht, is overeengekomen.

Motivering:

De bewoordingen "andere doeleinden" en "duidelijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid" waarvoor gegevens kunnen worden gebruikt, zijn absoluut te algemeen, te vaag en uit een oogpunt van noodzakelijke waarborgen onaanvaardbaar. De voorgaande nadere bepalingen zouden dan geen zin meer hebben en de onderzoeksteams zouden in het kader van een ogenschijnlijk specifiek doel kunnen opereren en de verzamelde gegevens toch voor andere doeleinden gebruiken.

(Amendement 53)

Artikel 14, lid 1

1. De verzoekende en de aangezochte lidstaat kunnen overeenkomen bijstand te verlenen met ten behoeve van strafrechtelijk onderzoek dat wordt verricht door ambtenaren die onder een valse of fictieve identiteit opereren (infiltratie).

1. Een lidstaat kan de andere lidstaten om rechtshulp verzoeken ten behoeve van strafrechtelijk onderzoek dat wordt verricht door ambtenaren die onder een valse of fictieve identiteit opereren (infiltratie).

Motivering

In het amendement wordt verduidelijkt dat het ook bij infiltraties noodzakelijk is om van te voren rechtshulp te vragen.

(Amendement 54)

Artikel 15

In de artikelen 16, 17 en 18 wordt onder "bevoegde autoriteit" verstaan een rechterlijke autoriteit of, indien rechterlijke autoriteiten geen bevoegdheid op dit gebied bezitten, een gelijkwaardige bevoegde autoriteit die overeenkomstig artikel 21, lid 1, onder e), wordt nader aangewezen en handelt met het oog op een strafrechtelijk onderzoek.

Schrappen

Motivering

De inhoud van artikel 15 is verplaatst naar artikel 3, lid 2; deze verplaatsing heeft ten doel om de verschillende definities in de tekst in één enkel artikel (art. 3) onder te brengen.

(Amendement 55)
Artikel 15 bis (nieuw)

De artikelen 16, 17 en 18 worden toegepast onder eerbiediging van artikel 8, lid 2 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, artikel 8 van richtlijn 95/46 en artikel 14 van richtlijn 97/66.

(Amendement 56)
Artikel 16, lid 1

1. Ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek kan een bevoegde autoriteit van een lidstaat (de verzoekende lidstaat), overeenkomstig de voorschriften van zijn nationale wetgeving een verzoek richten tot een bevoegde autoriteit van een andere lidstaat (de aangezochte lidstaat), voor:

a) de interceptie en onmiddellijke doorzending van telecommunicatie naar de verzoekende lidstaat; of

b) de interceptie, de opname en aansluitend de toezending van de opname van telecommunicatie aan de verzoekende lidstaat.

1. Ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek kan een bevoegde autoriteit van een lidstaat (de verzoekende lidstaat), overeenkomstig de voorschriften van zijn nationale wetgeving de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat (de aangezochte lidstaat), om rechtshulp verzoeken voor:

a) de interceptie en onmiddellijke doorzending van gesprekken, oftewel telefoongesprekken, _____ telematische verbindingen of andere vormen van telecommunicatie naar de verzoekende lidstaat;

b) de interceptie, de opname en aansluitend de toezending van de opname van bovengenoemde gesprekken en telecommunicatie aan de verzoekende lidstaat.

Motivering

De voorgestelde amendementen vloeien voort uit de nieuwe indeling van de tekst, maar zijn ook bedoeld om meer waarde te verlenen aan het begrip "verzoek om rechtshulp", dat niet alleen doorzending van informatie inhoudt, maar een instrument is om de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat in actie te brengen. De wijzigingen in sub a) en sub b) dienen ertoe het begrip "communicatie die kan worden onderschept" nader te bepalen.

(Amendement 57)
Artikel 16, lid 2

2. Verzoeken uit hoofde van lid 1 kunnen betrekking hebben op het gebruik van

2. Verzoeken uit hoofde van lid 1 kunnen betrekking hebben op het gebruik van

telecommunicatiemiddelen door het te intercepteren subject, wanneer deze persoon zich bevindt:

a) in de verzoekende lidstaat, wanneer deze lidstaat de technische bijstand van de aangezochte lidstaat nodig heeft om de communicatie van de betrokkene te intercepteren, of

b) in de aangezochte lidstaat, indien diens communicaties in die lidstaat kunnen worden geïntercepteerd;

c) in een derde lidstaat, die overeenkomstig artikel 18, lid 1, onder a), in kennis is gesteld, wanneer de verzoekende lidstaat de technische bijstand van de aangezochte lidstaat nodig heeft om de communicatie van de betrokkene te intercepteren.

telecommunicatiemiddelen door het te intercepteren subject, wanneer deze persoon of zijn telefoon- of communicatielijn zich bevindt:

a) in de verzoekende lidstaat, wanneer deze lidstaat de technische bijstand van de aangezochte lidstaat nodig heeft om de communicatie van de betrokkene te intercepteren, of

b) in de aangezochte lidstaat, indien diens communicaties in die lidstaat kunnen worden geïntercepteerd;

c) in een derde lidstaat, tot welke eveneens een overeenkomstig verzoek om rechtshulp moet worden gericht vóór de interceptie, wanneer de verzoekende lidstaat de technische bijstand van de aangezochte lidstaat nodig heeft om de communicatie van de betrokkene af te tappen.

Motivering

Het amendement wijst op de mogelijkheid om de lijn van een persoon ook in diens afwezigheid af te tappen, teneinde onduidelijke interpretaties te voorkomen. De wijziging in sub c) is noodzakelijk ingevolge het schrappen van artikel 18 om redenen die hierna zullen worden uiteengezet.

(Amendement 58)

Artikel 16, leden 3, 4, 5 en 6

3. In afwijking van artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag dienen verzoeken uit hoofde van dit artikel vergezeld te gaan van:

a) een vermelding van de autoriteit die het verzoek doet;

b) de bevestiging dat in verband met een strafrechtelijk onderzoek een legale interceptieopdracht of een legaal interceptiebevel is uitgevaardigd;

3. Ter precisering en aanvulling van het bepaalde in artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag dienen verzoeken uit hoofde van dit artikel de volgende gegevens te bevatten:

a) een vermelding van de autoriteit die het verzoek doet;

b) de bevestiging dat in verband met een strafrechtelijk onderzoek een legale interceptieopdracht of een legaal interceptiebevel is uitgevaardigd;

c) informatie ter identificatie van het subject van de interceptie;

d) een indicatie van het criminele gedrag waarnaar een onderzoek wordt ingesteld;

e) de gewenste duur van de interceptie; en

f) zo mogelijk, voldoende technische gegevens om te waarborgen dat aan het verzoek kan worden voldaan (met name het betrokken netaansluitingsnummer).

4. Verzoeken uit hoofde van lid 2, onder b), behelzen ook een beknopt overzicht van de feiten. De aangezochte lidstaat kan voorts alle nadere informatie verlangen die hem nodig lijkt om te kunnen besluiten of het verzoek ingewilligd zou worden indien het door een van de eigen nationale autoriteiten was gedaan.

5. De aangezochte lidstaat zegt toe de in lid 1, onder a), bedoelde verzoeken in te willigen:

a) in het geval van een verzoek uit hoofde van lid 2, onder a) en c), nadat de in lid 3 bedoelde informatie is verstrekt. De aangezochte lidstaat kan zonder verdere formaliteiten opdracht geven tot interceptie;

b) in het geval van een verzoek uit hoofde van lid 2, onder b, nadat de in de leden 3 en 4 bedoelde informatie is verstrekt en het verzoek ingewilligd zou worden indien het door een van de eigen nationale autoriteiten was gedaan. De aangezochte lidstaat kan zijn instemming afhankelijk stellen van de voorwaarden die hij zou stellen indien het verzoek door een van de eigen nationale autoriteiten was gedaan.

6. Indien onmiddellijke doorzending niet

c) informatie ter identificatie van het subject van de interceptie;

d) een indicatie van het criminele gedrag waarnaar een onderzoek wordt ingesteld en een korte uiteenzetting van de feiten;

e) de duur van de interceptie, die in ieder geval niet de maximumtijd mag overschrijden die door de verzoekende lidstaat en de aangezochte lidstaat is vastgesteld;

f) voor zover mogelijk, alle technische gegevens waarover men eventueel beschikt om te waarborgen dat aan het verzoek kan worden voldaan.

4. De aangezochte lidstaat kan voorts nadere informatie verlangen die nodig is om te kunnen besluiten of het verzoek voldoet aan de eisen van de eigen nationale wetgeving.

5. De aangezochte lidstaat zegt toe de verzoeken van de verzoekende lidstaat om interceptie in te willigen, indien het verzoek ingewilligd zou worden indien het door een van de eigen nationale autoriteiten was gedaan. De aangezochte lidstaat kan zijn instemming afhankelijk stellen van de voorwaarden die hij zou stellen indien het verzoek door een van de eigen nationale autoriteiten was gedaan.

mogelijk is, verbindt de aangezochte lidstaat zich ertoe verzoeken uit hoofde van lid 1, onder b), in te willigen nadat hij de in de leden 3 en 4 bedoelde informatie ontvangen heeft en indien het verzoek zou zijn ingewilligd wanneer het door een nationale autoriteit van die lidstaat zou zijn gedaan. De aangezochte lidstaat kan zijn instemming afhankelijk maken van de voorwaarden die hij zou stellen indien het verzoek door een van zijn eigen nationale autoriteiten zou zijn gedaan.

Schrappen

Motivering

De voorgestelde amendementen hebben ten doel de inhoud van deze overeenkomst met betrekking tot dit soort verzoeken om rechtshulp te harmoniseren met het bepaalde in artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag van 1959 en artikel 37 van het Benelux-Verdrag. Wat lid 3, sub e) en f) betreft, moet met name de duur van de interceptie vantevoren aangegeven worden. Het woord "gewenste" is vaag en kan een bron zijn van misbruiken en schendingen van de grondrechten. Als de verzoekende staat alle gegevens waarover hij beschikt doorspeelt, worden aanvullende verzoeken om gegevens alsook onnodige vertraging bij de behandeling van verzoeken om bijstand vermeden.

(Amendement 59)

Artikel 16, leden 7, 8 en 9

7. Elke lidstaat kan bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren alleen door artikel 6 gebonden te zijn wanneer hij niet voor onmiddellijke doorgeleiding kan zorgen. In dat geval kunnen de andere lidstaten het wederkerigheidsbeginsel toepassen.

7. Elke lidstaat kan bij de in artikel 22, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren alleen door artikel 5 gebonden te zijn wanneer hij niet voor onmiddellijke doorgeleiding van de telecommunicatie kan zorgen. In dat geval kunnen de andere lidstaten het wederkerigheidsbeginsel toepassen.

8. Indien een verzoek uit hoofde van lid 1, onder b), wordt gedaan, kan de verzoekende lidstaat, indien hij daar bijzondere redenen voor heeft, ook verlangen dat een transcriptie van de opname wordt toegezonden. De aangezochte lidstaat behandelt zulke verzoeken overeenkomstig zijn nationale wetgeving of procedures.

8. Indien een verzoek uit hoofde van lid 1, onder b), wordt gedaan, kan de verzoekende lidstaat ook om een transcriptie van de opname verzoeken. De aangezochte lidstaat geeft gevolg aan zulke verzoeken overeenkomstig zijn nationale wetgeving of procedures.

9. De lidstaat die de uit hoofde van de leden 3 en 4 verstrekte inlichtingen ontvangt, dient deze met inachtneming van

9. De lidstaat die de in lid 3 bedoelde inlichtingen ontvangt, houdt zich aan de vertrouwelijkheidsvoorschriften van zijn

zijn nationale wetgeving als vertrouwelijk te behandelen.

nationale wetgeving.

Motivering

Wat lid 7 betreft, zijn de wijzigingen het gevolg van de nieuwe nummering; het amendement op lid 8 heeft ten doel de regel te verduidelijken (het woord "verlangen" staat in tegenstelling met het woord "behandelt", dat ook een negatief gevolg zou kunnen inhouden). Het amendement op lid 9 is ter verduidelijking aangebracht.

(Amendement 60)

Artikel 16, lid 9 bis (nieuw)

9 bis. Interceptie vereist altijd een rechterlijk bevel.

Motivering:

Ook al is de "schending" uit een oogpunt van bescherming van de grondrechten gemotiveerd, alleen een rechter kan het besluit ertoe nemen.

(Amendement 61)

Artikel 18

1 bis. Onverminderd de algemene beginselen van het internationaal recht en de bepalingen van artikel 16, lid 2, onder c), zijn de verplichtingen krachtens dit artikel van toepassing op opdrachten tot interceptie die door de bevoegde instantie van een lidstaat zijn toegestaan in de loop van een strafrechtelijk onderzoek dat de volgende kenmerken vertoont:

Schrappen

Een onderzoek naar aanleiding van het begaan van een specifiek strafbaar feit, met inbegrip van pogingen daartoe voorzover deze krachtens de nationale wetgeving strafbaar zijn, teneinde de verantwoordelijken te identificeren en aan te houden, in beschuldiging te stellen, te vervolgen of te berechten.

1. Wanneer de bevoegde autoriteit van een lidstaat (de intercepterende lidstaat) ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek opdracht heeft gegeven tot interceptie van

telecommunicatie, en het telecommunicatieadres van het in de interceptieopdracht genoemde subject in gebruik is op het grondgebied van een andere lidstaat (de in kennis gestelde lidstaat) en de interceptie daar kan worden uitgevoerd zonder technische bijstand van die lidstaat, stelt de eerstgenoemde lidstaat de andere lidstaat van de interceptie in kennis, en wel:

a) vóór de interceptie indien hem reeds wanneer hij de opdracht tot interceptie geeft, bekend is dat het subject zich op het grondgebied van de andere lidstaat bevindt, of

b) in andere gevallen onmiddellijk nadat hij weet dat het subject zich op het grondgebied van de andere lidstaat bevindt.

2. De interceperende staat dient onder meer de volgende informatie te verstrekken:

a) de vermelding van de autoriteit die de opdracht tot interceptie geeft;

b) de bevestiging dat in verband met een strafrechtelijk onderzoek een legale interceptieopdracht of een legaal interceptiebevel is uitgevaardigd;

c) informatie ter identificatie van het subject van de interceptie;

d) een indicatie van het strafbare feit waarnaar een onderzoek wordt ingesteld; en

e) de verwachte duur van de interceptie.

3. Het onderstaande is van toepassing wanneer een lidstaat overeenkomstig de leden 1 en 2 in kennis wordt gesteld:

a) Nadat de bevoegde autoriteit van

de in kennis gestelde lidstaat de in lid 2 bedoelde informatie heeft ontvangen, antwoordt zij onverwijld aan de intercepterende lidstaat, teneinde:

1. de interceptie of het voortzetten van de interceptie mogelijk te maken. De in kennis gestelde lidstaat kan zijn instemming afhankelijk stellen van de voorwaarden die hij zou stellen voor een binnenlands geval;

2. te verlangen dat de interceptie niet wordt uitgevoerd of wordt stopgezet in gevallen waarin de interceptie niet toelaatbaar zou zijn krachtens het nationale recht van de in kennis gestelde lidstaat of om de in artikel 2 van het Europees Rechtshulpverdrag genoemde redenen. Deze eis wordt schriftelijk gemotiveerd;

3. in de in punt a), onder 2), bedoelde gevallen te eisen dat geïntercepteerd materiaal dat verkregen is terwijl de intercepterende lidstaat wist dat het subject zich op het grondgebied van de in kennis gestelde lidstaat bevond, niet mag worden gebruikt als bewijs voor de strafrechter.

b) Indien de in kennis gestelde lidstaat bij uitzondering niet antwoordt binnen 96 uur vanaf het tijdstip waarop hij door de intercepterende lidstaat is geïnformeerd, vormt dit een besluit waarbij zowel de interceptie als het gebruik van het geïntercepteerde

materiaal overeenkomstig de punten a), onder 2) en 3), worden verboden. De in kennis gestelde lidstaat verstrekt onverwijld een schriftelijke motivering voor dit besluit.

c) De in kennis gestelde lidstaat kan een overzicht van de feiten van de zaak verlangen alsmede alle nadere informatie die hij nodig heeft om te besluiten of de interceptie zou zijn toegestaan voor een binnenlands geval. Een dergelijk verzoek laat de toepassing van punt b) onverlet, tenzij anders overeengekomen tussen de in kennis gestelde lidstaat en de intercepterende lidstaat.

d) De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat binnen de periode van 96 uur kan worden geantwoord. Hiertoe wijzen ze overeenkomstig artikel 21, onder e), contactpunten aan (die dag en nacht bereikbaar moeten zijn).

4. De op grond van lid 2 verstrekte gegevens worden door de lidstaat die deze gegevens ontvangt, vertrouwelijk behandeld overeenkomstig zijn nationale wetgeving.

5. Wanneer de intercepterende lidstaat van oordeel is dat de op grond van lid 2 verstrekte gegevens van bijzonder gevoelige aard zijn, mogen deze via een specifieke autoriteit naar de bevoegde autoriteit worden doorgezonden indien zulks tussen de betrokken lidstaten op bilaterale basis is overeengekomen.

6. Iedere lidstaat kan, bij het afleggen van zijn verklaring overeenkomstig artikel 23, lid 2, of te allen tijde daarna, meedelen dat het niet noodzakelijk is hem de gegevens over intercepties, bedoeld in dit artikel, te verstrekken.

Motivering

Er wordt voorgesteld dit artikel te schrappen, omdat het zeer controversieel is: enerzijds zou dit artikel de activiteiten van de inlichtingendiensten die de veiligheid en de integriteit van een lidstaat moeten waarborgen, kunnen beperken; anderzijds zou het de mogelijkheid bieden dat onderzoekinstanties van een lidstaat telecommunicatie intercepteren in een andere lidstaat, zonder dat laatstgenoemde lidstaat dit heeft goedgekeurd. Kortom, het gaat hier om een onderwerp dat nader onderzocht moet worden alvorens het vast te leggen in een kaderbesluit van de Unie.

(Amendement 62)
Artikel 19

De kosten die door aanbieders van telecommunicatienetwerken of telecommunicatiediensten zijn gemaakt bij de inwilliging van verzoeken uit hoofde van artikel 16, komen ten laste van de verzoekende lidstaat.

De kosten die door aanbieders van telecommunicatienetwerken of van interceptiediensten zijn gemaakt komen ten laste van de verzoekende lidstaat, tenzij de partijen andere afspraken hebben gemaakt.

(Amendement 63)
Artikel 21, lid 1, sub b)

b) één of meer centrale autoriteiten voor de toepassing van artikel 6, alsmede de autoriteiten die bevoegd zijn kennis te nemen van de in artikel 6, lid 8, onder b), bedoelde verzoeken,

b) één of meer centrale autoriteiten voor de toepassing van artikel 6, alsmede de autoriteiten die bevoegd zijn kennis te nemen van de in artikel 6, lid 8, onder a) en b) bedoelde verzoeken,

(Amendement 64)
Artikel 23, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. De lidstaten zien erop toe dat bij de vaststelling van de instrumenten voor toepassing van de onderhavige overeenkomst de eerbiediging gewaarborgd wordt van de grondrechten welke voortvloeien uit het op 4 november 1950 te Rome ondertekende Verdrag betreffende de bescherming van de mensenrechten en fundamentele vrijheden en uit het nationaal recht van de lidstaten, en met name van
- het recht alleen van zijn vrijheid beroofd te worden in die gevallen welke specifiek in artikel 5 van die overeenkomst genoemd worden,
- het recht om zo spoedig mogelijk in een door de betrokkene beheerste taal in kennis

te worden gesteld van de redenen voor de arrestatie en van alle beschuldigingen, zo spoedig mogelijk voor een rechter te kunnen verschijnen en binnen een redelijke tijd berecht te worden,
- de rechten van de verdediging en vooral de gelijkheid van rechten voor aanklager en verweerder,
- de vereiste van onafhankelijkheid en onpartijdigheid voor rechters,
- het vermoeden van onschuld tot de definitieve veroordeling.

Motivering:

Een aantal van de rechten die zo plechtig in het Verdrag betreffende de bescherming van de mensenrechten en fundamentele vrijheden genoemd worden, worden in sommige lidstaten niet geheel in acht genomen.

(Amendement 65)
Artikel 23, lid 2

2. De lidstaten stellen de secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie in kennis van de voltooiing van de overeenkomstig hun grondwettelijke bepalingen voor de aanneming van deze Overeenkomst vereiste procedure.

Niet van toepassing op NL-versie.

Motivering:

Niet van toepassing op de NL-versie.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over de ontwerpakte van de Raad tot vaststelling van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie (9636/1999 - C5-0091/1999 en SN 5060/1999 - C5-0331/1999 - 1999/0809(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp en het gewijzigd ontwerp van de Raad (9636/1999 en SN 5060/1999),
  - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 39, lid 1 van het EU-Verdrag (C5-0091/1999 en C5-0331/1999),
  - gelet op artikel 67 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Commissie juridische zaken en interne markt (A5-0019/2000),
1. hecht zijn goedkeuring aan de aldus gewijzigde ontwerp-akte van de Raad;
  2. verzoekt de Raad zijn ontwerp dienovereenkomstig te wijzigen;
  3. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
  4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het ontwerp;
  5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad.

TOELICHTING

I. INLEIDING

I.1. – Tijdschema

Bij schrijven van 3 augustus 1999 verzocht de Raad, overeenkomstig artikel 39 van het EU-Verdrag, het Parlement om advies inzake een ontwerpovereenkomst tussen de lidstaten, die ten doel heeft te zorgen voor betere wederzijdse rechtshulp in strafzaken. Dit ontwerp is vervolgens herzien en bij schrijven van 3 december 1999 opnieuw aan het Parlement gezonden.

De Raad is reeds enkele jaren doende om een nieuw instrument voor wederzijdse bijstand in strafzaken tussen de lidstaten te creëren. Een eerste aanzet hiertoe werd gegeven tijdens het Italiaanse Voorzitterschap in de eerste helft van 1996 en in de loop van de vorige zittingsperiode werd het Parlement reeds verzocht zich te buigen over een eerste ontwerp van de Raad, dat vervolgens bij de Raad is blijven liggen omdat de lidstaten niet tot overeenstemming konden komen (5202/98 – C4-0062/98 – 98/0902 CNS). Ook het door de Europese Raad van Amsterdam goedgekeurde actieplan ter bestrijding van de georganiseerde misdaad (juni 1997) voorzag al in ondertekening van een nieuwe overeenkomst inzake rechtsbijstand in strafzaken "tussen eind 1997 en medio 1998" (politiek richtsnoer nr. 4 en aanbeveling nr. 16). Ook het Parlement liet zich in de jaren 1997-1999 niet onbetuigd, gezien de aanneming van een wetgevingsresolutie over het Europees justitieel netwerk² en twee resoluties over justitiële samenwerking in strafzaken in het kader van de Europese Unie³ en over strafrechtelijke procedures en het Europees Openbaar Ministerie⁴, alsook tal van wetgevingsresoluties in verband met de uitvoering van het actieplan ter bestrijding van de georganiseerde misdaad. Kortom, al jaren wordt de noodzaak van actie op dit terrein gevoeld, maar deze wordt voortdurend op de lange baan geschoven door de vele ongewisheden en verdeeldheid tussen de lidstaten.

Nu wordt het Europees Parlement opnieuw verzocht om advies uit te brengen. Ook deze keer gebeurt dit echter zonder in het minst rekening te houden met de prerogatieven van het Parlement, wat vooral blijkt uit de korte tijd die het ter beschikking staat om het ontwerp te bestuderen en uitvoerig intern te bespreken en om advies in te winnen bij externe deskundigen. Drie maanden is wel erg weinig vergeleken met de vier jaar waarin de Raad met het ontwerp in de weer is geweest, zeker als we bedenken dat geen rekening wordt gehouden met het zomerreces van het Parlement, de tijd die nodig was voor de hoorzittingen met de nieuwe commissarissen en het feit dat er na de verkiezingen een nieuw Parlement is aangetreden.

Zoals al eerder, naar het schijnt tevergeefs, is gebeurd moet opnieuw verzet worden aangetekend tegen de onjuiste interpretatie (bijna misbruik) door de Raad van artikel 39, lid 1 van het EU-Verdrag. Dit luidt als volgt: *“De Raad raadpleegt het Europees Parlement voordat hij de in artikel 34, lid 2, onder b), c) en d), bedoelde maatregelen aanneemt. Het Europees Parlement brengt advies uit binnen een termijn die de Raad kan vaststellen en die niet korter mag zijn dan drie maanden. Indien er binnen die termijn geen advies is uitgebracht, kan de Raad een besluit nemen”*. Eenieder die van goede wil is zal hier lezen dat de termijn van drie maanden die het

---

² PB C 371 van 8.12.1997, blz. 165.

³ PB C 104 van 6.4.1998, blz 262.

⁴ PB C 219 van 30.7.1999, blz. 106.

Parlement krijgt een minimum is en geen maximum, temeer daar het Parlement buiten zijn schuld de bovengenoemde objectieve problemen heeft om op zo korte termijn een verslag op te stellen. Het zal eenieder duidelijk zijn dat zo afbreuk wordt gedaan aan de geest van samenwerking die de betrekkingen tussen de organen van de Unie zou moeten kenmerken.

Het Parlement mag evenwel niet werkloos toezien, want het is hoogst noodzakelijk dat de Raad een aantal “minimumamendementen” worden voorgelegd ten einde enkele kolossale tekortkomingen van het ontwerp op te heffen, die de internationale justitiële samenwerking in strafzaken meer kwaad dan goed zouden doen. Men zal zich er rekenschap van moeten geven dat er meer gedaan moet worden op het gebied van de gezamenlijke misdaadbestrijding en dat dit beter zal moeten gebeuren, bijvoorbeeld door met gezwinde spoed tot een gemeenschappelijke “codificatie” van de hele materie te komen en “minimumnormen” voor samenwerking vast te stellen.

I.2. – Problemen bij de justitiële samenwerking in strafzaken

Internationale justitiële samenwerking in strafzaken is noodzakelijk zowel om grensoverschrijdende misdaad in eigenlijke zin te bestrijden als om de hulp van de lidstaten in te roepen om bedrivers van op het nationale vlak strafbare feiten op te sporen, beslag te leggen op de opbrengst van delicten of bewijsmateriaal te verzamelen.

Er zijn echter aanzienlijke verschillen tussen de rechtsstelsels van de lidstaten, zowel in het materiële recht als in het procesrecht, zodat het tot nu toe moeilijk was de mogelijke wijzen van justitiële samenwerking in een juridisch bindend instrument (wellicht een “eenheidscodex”) vast te leggen. Ook de onderhavige ontwerpovereenkomst van de Raad lijdt onder de besluitenloosheid van de lidstaten daar het op enkele belangrijke punten tekortschiet. Zo worden de mogelijkheden van de justitiële instanties om op te treden beknot en wordt de doelmatigheid van het rogatoire instrument beperkt omdat het ontbreekt aan rechtsmiddelen. Wij denken in dit verband bijvoorbeeld aan “dubbele inbeschuldigingstelling” als noodzakelijke voorwaarde voor het verlenen van rechtshulp aan staten die daarom verzoeken, een mogelijkheid die ontbreekt, hoewel allen expliciet uitdrukking geven aan *“hun vertrouwen in de structuur en de werking van hun rechtsstelsels en in het vermogen van de lidstaten om een eerlijke procesgang te waarborgen”* (letterlijk geciteerd uit de preambule van het ontwerp van de Raad). Een andere kwestie die onvoldoende is uitgediept is de vaststelling van duidelijke termijnen voor de uitvoering van rogatoire onderzoeken, daar het ontbreken van een termijn er vaak toe leidt dat dergelijk onderzoek pas wordt uitgevoerd als het delict verjaard is of het proces beëindigd. Er wordt met geen woord gerept van de mogelijkheid om gebruik te maken van de “justitiële databanken” van de lidstaten, de wijze waarop en de voorwaarden waaronder dit zou kunnen gebeuren, noch van de mogelijkheid om dergelijke databanken op het niveau van de Unie te creëren voor gemeenschappelijk gebruik. Ook wordt geen oplossing geboden voor het probleem dat lidstaten te veel “voorbehoud” maken als internationale strafrechtovereenkomsten geratificeerd moeten worden, zodat het oorspronkelijke ideaal van de overeenkomsten vervormd en ontzield wordt. Verder blijft de harmonisering op het Europese vlak van bepaalde strafrechtelijke bepalingen (met name op monetair, fiscaal en vennootschapsrechtelijk gebied) in het ongewisse zodat wat in het ene land een misdrijf is, dat in een ander land niet is (en omgekeerd), en dan hebben wij het nog geen eens over de vele gevallen waarin delicten door de lidstaten verschillend worden beoordeeld. Te denken is aan de wezenlijke verschillen – die ook in het comparatief recht van de lidstaten tot uiting komen – als het gaat om de vraag of een persoon

die een ambtenaar op een wellicht “stilzwijgende aansporing” van deze geld geeft, als dader of als slachtoffer beschouwd moet worden.

Kortom de “berg” werk van vier jaren binnen de Raad heeft weinig meer dan een muis gebaard. Maar ondanks de vele lacunes in deze tekst worden alle bepalingen die een verbetering betekenen toch overgenomen, zij het in geamendeerde vorm. Weinig is immers altijd beter dan niets en elke stap kan bijdragen om greep te krijgen op de internationale georganiseerde misdaad.

De noodzaak ervoor te zorgen dat de burgers van de Unie werkelijk in een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid kunnen leven is zo dringend dat alle middelen – hoe bescheiden ook – aangegrepen moeten worden om de (grote en kleine) misdaad het hoofd te bieden, onder meer door op Europees niveau samen te werken waar daar behoefte aan is. Deze ontwerpovereenkomst is hiervoor zeker een nuttig instrument.

I.3. – Rechtsgrondslagen

Artikel 29 van het VEU noemt als doel van de Unie “de burgers in een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid een hoog niveau van zekerheid te verschaffen door de ontwikkeling van gezamenlijk optreden van de lidstaten op het gebied van”, onder meer, “justitiële samenwerking in strafzaken”.

Om dit doel te verwezenlijken is het absoluut noodzakelijk dat alle lidstaten preventief optreden tegen criminaliteit, vooral de georganiseerde vorm daarvan (terrorisme, handel in mensen, drugs en wapens, corruptie en fraude), onder meer door een nauwere samenwerking tussen de justitiële instanties en wederzijdse aanpassing van de “regels” van het strafrecht van de lidstaten.

Artikel 31 verduidelijkt waarin het gezamenlijk optreden bij justitiële samenwerking in strafzaken bestaat: het vergemakkelijken en bespoedigen van de samenwerking tussen de ministeries en justitiële autoriteiten met betrekking tot procedures en de tenuitvoerlegging van beslissingen; vergemakkelijken van uitlevering; waarborgen van de verenigbaarheid van de geldende voorschriften; voorkomen van jurisdictiegeschillen; geleidelijk aannemen van maatregelen tot opstelling van minimumvoorschriften met betrekking tot de bestanddelen van strafbare feiten en tot straffen op het gebied van de georganiseerde criminaliteit, terrorisme en illegale drugshandel.

Maatregelen die in dit verband door de Raad met eenparigheid van stemmen genomen kunnen worden op initiatief van de Commissie of van elke lidstaat zijn: gemeenschappelijke standpunten; kaderbesluiten, die maar weinig verschillen van richtlijnen; besluiten en overeenkomsten (art. 34), waarbij deze laatste in werking kunnen treden nadat zij door ten minste de helft van de ondertekenende landen zijn aangenomen, wat een belangrijke stap vooruit betekent.

Als we kijken naar de mogelijke institutionele gevolgen voor de politieke en wetgevende arbeid op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken, dan dient in het bijzonder gewezen te worden op de nieuwe bepalingen ten aanzien van de rol van het Hof van Justitie (art. 35), op de verplichte raadpleging van het Europees Parlement (art. 39) en op de zogenaamde “nauwere samenwerking” (art. 40).

De inhoud van de ontwerpovereenkomst moet dus beoordeeld worden in het licht van, enerzijds de nieuwe regels voor de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid in de Europese Unie,

en anderzijds de concrete doeleinden daarvan: het “aanvullen” (artikel 1) tussen de lidstaten van de Europese Unie van de bestaande conventionele instrumenten van andere bevoegde instanties (Raad van Europa, Benelux, Schengen) ter verbetering van de justitiële samenwerking in strafzaken door middel van een snelle, doeltreffende rechtshulp die verenigbaar is met de grondbeginselen van het recht van de lidstaten en met de beginselen van het Europese Verdrag inzake de rechten van de mens. Deze doelstelling moet worden verwezenlijkt in een geest van wederzijds vertrouwen van de lidstaten in hun respectieve rechtsstelsel en in hun vermogen om een eerlijke procesgang te waarborgen (preambule, tweede, derde en vierde overweging).

Juist om hieraan te voldoen en om de in het ontwerp voorgestelde rechtsmiddelen zo gecoördineerd en doeltreffend mogelijk bij te stellen, worden de amendementen voorgesteld die hiernavolgend kort toegelicht zullen worden.

II. KRITISCHE BESPREKING VAN HET VOORSTEL VAN DE RAAD : DE VOORGESTELDE AMENDEMENTEN

De opmerkingen die in het verslag-Buffetaut (A4-0122/98) worden gemaakt over het in de vorige zittingsperiode opgestelde eerste ontwerp van de Raad zijn nog steeds actueel en wij staan er dan ook grotendeels achter, met name wat betreft de opmerking dat de inhoud van de ontwerpovereenkomst moet worden beoordeeld naar de bedoelingen: integratie (dus geen vervanging) van de conventionele reeds bestaande maar van andere juridische kaders deel uitmakende instrumenten (opgesomd in art. 1 van het ontwerp) “ ... *ter verbetering van de justitiële samenwerking in strafzaken, via een snelle, doeltreffende rechtshulp, die in overeenstemming is met de grondbeginselen van het interne recht van de lidstaten en met de beginselen van het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens...*”.

Het ontwerp bestaat uit vier delen (titels) waarvan er drie inhoudelijk van aard zijn terwijl het vierde, slotbepalingen, voorschriften bevat ten aanzien van de afkondiging, ratificatie en inwerkingtreding.

In het eerste deel (Titel I) worden hoofdzakelijk aanwijzingen gegeven voor het gelijktrekken van procedures en formaliteiten voor het verzoeken om rechtshulp (die welke door de verzoekende lidstaat expliciet zijn aangegeven voor zover zij niet strijdig zijn met fundamentele beginselen van het recht van de aangezochte lidstaat – art. 4). In artikel 5 wordt verduidelijkt dat de gerechtelijke stukken voor personen die zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevinden stelselmatig per post worden toegezonden en betekend. Zeer belangrijk is ook de precisering dat verzoeken om rechtshulp “rechtsreeks worden gedaan aan en beantwoord door de rechterlijke autoriteiten die territoriaal bevoegd zijn” (art. 6), dus niet langer volgens diplomatieke en ministeriële kanalen verlopen. Bovendien wordt voorzien in de mogelijkheid voor de bevoegde instanties van de lidstaten om rechtstreeks informatie met betrekking tot strafbare feiten uit te wisselen zonder voorafgaande keuring of goedkeuring door de diverse autoriteiten.

In het tweede deel (Titel II) worden een aantal specifieke verzoeken om rechtshulp opgesomd en wordt toegelicht welke formaliteiten en procedures daarbij in acht moeten worden genomen. Meer in het bijzonder wordt aan lidstaten de mogelijkheid gegeven om voorwerpen die door middel van een strafbaar feit in een andere lidstaat zijn verkregen en zich op hun grondgebied bevinden terug te geven hetzij aan de verzoekende lidstaat hetzij aan de rechtmatige eigenaar, ongeacht diens nationaliteit (art. 8). Verder is voorzien in de mogelijkheid een gedetineerde over te brengen naar

het grondgebied van een andere lidstaat telkens wanneer diens aanwezigheid daar noodzakelijk is voor het vooronderzoek (art. 9). Vervolgens wordt de mogelijkheid geregeld om verdachten te ondervragen en getuigen te horen die zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevinden dan waar ze gehoord moeten worden, en wel per videoconferentie of telefoonconferentie (art. 10 en 11). Ten behoeve van de bestrijding van de georganiseerde misdaad wordt tevens voorzien in bepalingen om de zogenaamde “gecontroleerde aflevering” binnen het grondgebied van de Unie van goederen die verband houden met een misdrijf (bijvoorbeeld een partij drugs) te regelen en mogelijk te maken en wel om het verloop van het onderzoek te bespoedigen (art. 12). Tot slot wordt voorzien in de vorming van “gemeenschappelijke onderzoeksteams” bestaande uit personen van de overheidsdiensten van de bij het onderzoek betrokken lidstaten (art. 13) en in de aanwezigheid in andere lidstaten van “ambtenaren die onder een valse of fictieve identiteit opereren” om te kunnen binnendringen in bepaalde gesloten criminele milieus (art. 14). In de artikelen 14 bis en 14 ter wordt respectievelijk de strafrechtelijke en burgerlijke aansprakelijkheid geregeld van de functionarissen van een lidstaat die op het grondgebied van een andere lidstaat werkzaam zijn in het kader van "gecontroleerde afleveringen", "gemeenschappelijke onderzoeksteams" en "infiltratie".

Het derde deel (Titel III) behandelt het gevoelige thema van het aftappen van telecommunicatie, waarbij in deze mogelijkheid wordt voorzien op de wijzen en binnen de grenzen die zijn bepaald in de artikelen 16 e.v. van het ontwerp. In de praktijk wordt het mogelijk gemaakt om rechtshulp te verzoeken voor de interceptie van de communicatie van een persoon die zich op het grondgebied van de verzoekende lidstaat bevindt als deze lidstaat technische bijstand van de aangezochte lidstaat behoeft om de communicatie van de betreffende persoon te kunnen intercepteren, of wanneer deze persoon zich op het grondgebied van de aangezochte lidstaat bevindt als diens communicaties door de aangezochte lidstaat geïntercepteerd kunnen worden (art. 16), ofwel voor de interceptie van telecommunicatie via een toegangspoort met behulp van een aanbieder van telefoon- of telematicadiensten die zich in een derde lidstaat bevindt (bijvoorbeeld in het geval van telecommunicatie via een satelliet – art. 17). Bovendien wordt voorzien in de veelbesproken – en zoals we zullen zien in veel opzichten aanvechtbare – mogelijkheid om subjecten op het grondgebied van een andere lidstaat af te luisteren zonder technische bijstand van die lidstaat (art. 18).

Ofschoon de voorgestelde tekst op het eerste gezicht consistent lijkt, blijkt hij bij nadere beschouwing tegenstrijdigheden te bevatten en formuleringen die niet stroken met de oorspronkelijke bedoelingen. Alleen al bij eerste lezing blijkt dat de tekst meermalen en door meerdere personen is bewerkt om er suggesties van verscheidene kanten in te verwerken, een gevolg van vier jaar lang touwtrekken in de Raad om een compromis te vinden tussen de reserves van de verschillende nationale delegaties.

Er worden daarom diverse amendementen voorgesteld, niet om een materie die zoals gezegd zoveel problemen laat bestaan, nog uit te breiden, maar alleen om het voorstel van de Raad systematisch te ordenen door een aantal technische verbeteringen voor te stellen die de tekst evenwichtiger en samenhangender zouden maken.

De voorgestelde wijzigingen kunnen als volgt worden samengevat: a) grotere nadruk op de fundamentele rechten van de verdediging; b) diverse technische wijzigingen die nodig zijn om een hele reeks “duistere” en tegenstrijdige passages begrijpelijker te maken; c) schrappen van art. 18 inzake de interceptie van telecommunicatie van subjecten op het grondgebied van een

andere lidstaat zonder technische bijstand van die lidstaat.

Deze amendementen mogen dan beperkt, partieel en niet definitief zijn, ze kunnen er wel toe bijdragen om de doelstelling naderbij te brengen waarvoor het nieuwe ontwerp is opgesteld, namelijk om de rechterlijke macht een flexibel, pragmatisch en efficiënt werktuig te verschaffen voor de justitiële bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, met name door vereenvoudiging van de bewijslast voor bepaalde strafbare feiten, die ofwel zijn begaan in meerdere lidstaten of in een enkele lidstaat, maar waarvoor de bewijzen alleen met behulp van andere lidstaten vergaard kunnen worden. We lichten de amendementen hier kort toe:

a) Rechten van de verdediging

Noch in de preambule, noch in de artikelen van de ontwerpovereenkomst, die aanzienlijke gevolgen kan hebben voor de fundamentele vrijheden, wordt voldoende rekening gehouden met een grondbeginsel bij internationale rechtshulp in strafzaken: de fundamentele rechten van het individu die naast de algemene beginselen van het interne recht van de lidstaten een leidend beginsel moeten zijn (am. 42, 3, 4 en 5).

Naast de verwijzing naar de beginselen van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden is harmonisering van de bestaande verschillen tussen de rechtsstelsels van de Vijftien een dringende eis, waaraan bijvoorbeeld voldaan kan worden door geleidelijke aanpassing aan de stelsels die de meeste garanties voor de rechten van de verdediging bieden. “Harmonisatie naar boven” zou niet alleen ongelijke behandeling van de burgers en ingezetenen van de Unie voorkomen, maar zou ook een stap vooruit betekenen bij het ontplooiën van de rechtsorde van de Unie.

Ter wille van de rechten van de verdediging wordt ook een wijziging voorgesteld van de artikelen 10 en 11 (am. 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48 en 49) om te voorzien in de mogelijkheid een getuige of deskundige te verhoren respectievelijk per videoconferentie of telefoonconferentie. De voorgestelde procedure is in feite gelijk, maar in artikel 10, lid 9 van het ontwerp van de Raad is tevens sprake van verdachten. Een verschil in regeling kan natuurlijk niet gebaseerd worden op het gebruikte technische middel (of nu een geluids- of een beeldopnameapparaat wordt aangezet maakt geen verschil!), maar alleen op de verschillende mate waarin rechten gewaarborgd worden al naar gelang het een getuige is die gehoord wordt of een verdachte (of een daarmee gelijk te stellen persoon). Voorgesteld wordt daarom het verhoor van getuigen en deskundigen in één artikel te regelen en een apart artikel te voorzien voor het verhoor van verdachten, voor wie steeds specifieke waarborgen ingebouwd moeten worden (steeds terzijde gestaan worden door een verdediger, de taal begrijpen, zich kunnen beroepen op de mogelijkheid niet te antwoorden, enz.).

Tevens wordt voorgesteld artikel 9 te wijzigen (am. 34) om te voorzien in de mogelijkheid om een gedetineerde die voor onderzoek naar een andere lidstaat is overgebracht onmiddellijk op vrije voeten te stellen wanneer de termijn van de voorlopige hechtenis in de loop van de periode van overbrenging komt te vervallen.

Ook de regeling voor de interceptie wordt aanzienlijk gewijzigd om het gebruik ervan te beperken en betere garanties te geven voor de fundamentele rechten van de persoon, zoals het recht van het individu op de vertrouwelijkheid van gegevens: onder meer om die reden wordt voorgesteld

artikel 18 te schrappen (am. 61), de duur van de interceptie tot een bepaald maximum te beperken en ervoor te zorgen dat de beginselen die ter zake zijn vastgesteld door de verzoekende staat of de aangezochte staat worden geëerbiedigd (am. 58).

b) Werkingssfeer en definities

Het is in dit verband van primair belang dat marges worden vastgesteld waarbinnen een bepaalde activiteit al dan niet is toegestaan. Het is geen toeval dat de kwestie van de werkingssfeer grote problemen binnen de Raad heeft gegeven. In artikel 2 wordt een vrij exacte omschrijving gegeven van de procedures waarvoor rechtshulp wordt verleend: deze is mogelijk “eveneens” voor de vervolging van strafbare feiten, zoals vergrijpen, die wordt ingesteld door bestuurlijke autoriteiten en “ook” bij strafvervolging tegen een rechtspersoon⁵: “ook” ten opzichte van wat? Wat ontbreekt is een voorafgaande bepaling waarin ondubbelzinnig wordt vastgelegd dat rechtshulp eerst en vooral wordt verleend bij strafprocedures die door de rechterlijke instanties zijn ingesteld (am. 11).

Met het oog op een rationelere opzet van de ontwerpovereenkomst wordt een aantal “herschikkingsamendementen” voorgesteld. Zo wordt het begrip “bevoegde autoriteit” pas gedefinieerd in artikel 15 van de ontwerpovereenkomst, maar het komt in de tekst al vóór dit artikel enkele malen ter sprake. Daarom had de rapporteur voorgesteld alle definities die worden gebruikt ordelijk samen te brengen in één enkel artikel (art. 3) aan het begin van de tekst (ex am. 12 van het ontwerpverslag); de commissie heeft dit voorstel verworpen.

De amendementen 19 en 20 betreffende artikel 5, waarin sprake is van de mogelijkheid de processtukken per post te bezorgen, strekken ter herformulering van een tekst die in de voorgestelde vorm “juridisch gezien zinloos” is. Vage uitdrukkingen als “zonder resultaat” of “niet de beste weg” worden hierbij vermeden en er wordt duidelijk aangegeven in welke gevallen onmogelijk gebruik gemaakt kan worden van bezorging per post: als het procesrecht van een lidstaat verzending per post niet toelaat voor een geldige kennisgeving of als het adres van de persoon voor wie het stuk bestemd is niet bekend is.

Voorgesteld wordt (am. 24) om in artikel 7, lid 1 de term “uitwisselen” te vervangen door “verstrekken” omdat het technisch gezien niet gaat om een “uitwisseling” (waarbij het gaat om geven/ontvangen in het kader van eenzelfde onderzoek), maar om het “verstrekken” van inlichtingen door de autoriteit van een staat aan een andere autoriteit van een andere staat. Bovendien zijn in dit amendement bepalingen toegevoegd om te voorkomen dat het gebruik van de inlichtingen afhankelijk wordt gesteld van of zelfs onmogelijk wordt gemaakt door vage beletsels. Het artikel is herschreven om te kunnen afzien van het ontvangen van inlichtingen wanneer deze een obstakel voor de procesgang zouden blijken te zijn in plaats van een hulp, omdat door de inlichtingen verstreckende staat “voorwaarden” aan de hulp worden verbonden.

Amendement 28 is bedoeld om in artikel 9 betreffende tijdelijke overbrenging van gedetineerden de mogelijkheid in te voeren om behalve in geval van spontane overeenstemming tussen de

---

⁵ Met behulp van de amendementen 12 en 13, die door andere leden van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken zijn ingediend, heeft men de mogelijkheid willen elimineren van rechtshulp bij strafvervolging van vergrijpen die door bestuurlijke autoriteiten wordt ingesteld, alsmede bij strafvervolging en andere procedures met betrekking tot strafbare feiten waarvoor een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld.

autoriteiten van de betrokken staten (anders zou er geen sprake van rechtshulp kunnen zijn) over te gaan tot een officieel verzoek om overbrenging van een gedetineerde voor een strafrechtelijk onderzoek, waarbij tevens wordt voorzien in onmiddellijke invrijheidstelling voor het geval de termijn van de voorlopige hechtenis verstrijkt tijdens de periode van overbrenging.

Amendement 50 (art. 12) heeft betrekking op de procedures voor “gecontroleerde aflevering”. De tekst moet zodanig worden gewijzigd dat de staat die verzoekt om gecontroleerde aflevering tijdig in kennis wordt gesteld van de stappen van de aangezochte staat en maatregelen kan treffen om zijn eigen onderzoeksactiviteiten te optimaliseren.

Ter wille van de doorzichtigheid wordt in amendement 53 voorgesteld om artikel 14 betreffende infiltratie te wijzigen. Eenvoudige overeenstemming tussen staten over dergelijke delicate operaties is niet voldoende, er moet een formeel verzoek worden ingediend en hierop moet met instemming worden gereageerd, zodat de hele procedure ter controle kan worden voorgelegd aan de rechterlijke autoriteit, anders zou het om niet meer dan politieoptreden gaan.

c) Interceptie

Ondanks de goede wil van het Finse Voorzitterschap is een belangrijk onderdeel van deze ontwerpovereenkomst nog steeds een onopgeloste politieke kwestie, namelijk Titel III inzake de interceptie van telecommunicatie.

Ten eerste moet worden aangegeven wat het object is van de interceptie: niet de personen, maar hun communicatie. En waarop heeft de term “telecommunicatie” eigenlijk betrekking? Communicatie via een draadverbinding, door de ether, telematicaverkeer of alleen gesprekken tussen aanwezigen? Het is van het grootste belang dat de gebruikte termen worden verduidelijkt (am. 56), anders bestaat het gevaar dat later problemen ontstaan, bijvoorbeeld als de verkregen bewijzen gebruikt worden.

Echt problematisch is echter artikel 18 (Titel III). Dit artikel voorziet in de mogelijkheid “subjecten” af te tappen op het grondgebied van een andere lidstaat zonder om technische bijstand van die lidstaat te verzoeken. Dit is een waar mijnenveld. Aan de ene kant zijn er staten die de mogelijkheid willen houden om ter wille van hun nationale veiligheid ongelimiteerd in andere lidstaten naspeuringen te verrichten (geheime diensten?) zonder de moeizame procedure te willen doorlopen om toestemming te vragen aan de justitiële autoriteit. Aan de andere kant staan staten die controle willen uitoefenen op dit soort onderzoek en de procedure daarom willen onderwerpen aan voorafgaande goedkeuring door de autoriteit. In dat geval zou echter de mogelijkheid erkend worden om het technische instrument van het aftappen van telefoons ook “preventief” te gebruiken en niet slechts ingeval van begane delicten en het bestaan van voldoende aanwijzingen tegen een persoon die op grond daarvan in staat van beschuldiging gesteld kan worden.

Het is om die reden dan ook nog niet opportuun deze problematiek vast te leggen in communautaire wetgeving, want deze zaak ligt zeer gevoelig en moet verder uitgediept worden. Gezien de huidige stand van zaken is Europese wetgeving op dit terrein af te raden en is het beter artikel 18 uit de tekst te schrappen, zodat dergelijke operaties illegaal blijven en de verantwoordelijken bij ontdekking kunnen worden vervolgd. Handhaving van artikel 18 in de tekst zou betekenen dat de “grijze” activiteiten van de geheime diensten worden gelegitimeerd en dat van de staten zou worden gevraagd dat zij de verzekering van hun “preventieve veiligheid”

afhankelijk maken van de rechterlijke autoriteit, die per definitie pas ingrijpt nadat delicten zijn begaan.

III. SLOTOPMERKINGEN

Zoals gezegd blijven er in de Raad enige verschillen van mening over deze ontwerpovereenkomst bestaan, ook al heeft de Raad JBZ op 2 december jl. besloten de opstelling van de overeenkomst in maart 2000 te voltooien.

Om zich te houden aan het door de Raad vastgestelde tijdschema zal het Parlement op zeer korte termijn een verplicht maar niet bindend advies uitbrengen, waarin vanuit een oprecht verantwoordelijkheidsbesef concrete voorstellen voor mogelijke oplossingen of verbeteringen worden gedaan, voordat de Raad de uiteindelijke beslissing neemt.

Het doel van dit voorstel is de gerechtelijke instanties, magistraten in de eerste plaats, maar ook de betrokken burgers, een werktuig in handen te geven ter bestrijding van de misdaad zonder afbreuk te doen aan de fundamentele garanties voor de verdediging en de algemene beginselen van de rechten van de mens. Daarom kunnen de voorgestelde bepalingen ondanks alle lacunes in deze tekst worden overgenomen, op voorwaarde evenwel dat de nodige wijzigingen worden aangebracht, zodat zij zowel bruikbaar zijn voor de gerechtelijke instanties als acceptabel voor de burgers.

ADVIES

(artikel 162 van het Reglement)

aan de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

inzake de ontwerpakte van de Raad tot vaststelling van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie (9636/1999 - C5-0091/1999 en SN 5060/1999 - C5-0331/1999 - 1999/0809(CNS))⁶ (verslag-Antonio Di Pietro)

Commissie juridische zaken en interne markt

Rapporteur voor advies: François Zimeray

PROCEDURE

De Commissie juridische zaken en interne markt benoemde op haar vergadering van 23 september 1999 de heer Zimeray tot rapporteur voor advies.

Zij behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 11 oktober en 8 november 1999.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen bij drie stemmen tegen haar goedkeuring aan de conclusies ervan.

Bij de stemming waren aanwezig: de leden Palacio Vallelersundi, voorzitter; Beysen, Rothley en Wieland, ondervoorzitters; Crowley, Dehousse, Ferri, Fourtou, Garaud, Gebhardt, Lord Inglewood, Koukiadis, Lehne, MacCormick, Manders, Marinho, Medina Ortega, Moraes, Uca, Villiers, Wallis, Zappalà en Fiori (overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement).

1. Inleiding

De ontwerpovereenkomst (hierna “het ontwerp” te noemen) is een aanvulling op het Europees Verdrag van de Raad van Europa van 20 april 1959⁷ aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken 2) en is opgesteld overeenkomstig artikel 34, lid 2, onder d) van het EU-Verdrag. Een aantal bepalingen in het ontwerp heeft betrekking op het “acquis van Schengen”. De raadpleging van het Parlement is verplicht uit hoofde van artikel 39, lid 1 van het EU-Verdrag.

Niet te ontkennen valt dat de justitiële samenwerking tussen de lidstaten voor verbetering vatbaar is en dat het met het oog op de repressie van grensoverschrijdende criminaliteit in het belang van alle lidstaten is om middelen te vinden met het oog op de verbetering van de voorwaarden waaronder zij samenwerken. Vergemakkelijking van de wederzijdse rechtshulp, aanpassing van de procedures aan nieuwe technieken, gebruik van moderne middelen en de geleidelijke totstandbrenging van een Europees rechtsgebied zijn loffelijke doelstellingen en worden in

---

⁶ PB C 251 van 2.9.1999, blz. 1.

⁷ En het Aanvullend Protocol van 17 maart 1978 bij dit Europees Rechtshulpverdrag, waarmee fiscale overtredingen onder het toepassingsgebied van de overeenkomst zijn gebracht.

artikel 1 van het ontwerp vermeld. Maar er is sprake van talrijke onnauwkeurigheden die nauwelijks te verenigen zijn met het doel van rechtszekerheid. Op tal van punten zal een nauwkeuriger formulering van de ingediende tekst tot voordeel strekken, en dit betreft niet alleen stijlkwesies. Deze tekst heeft tot doel strafrechtelijke procedures te regelen, en de bescherming van de rechten van de burger gaat niet goed samen met de onduidelijkheid van bepaalde passages.

Allereerst is de ontwerpovereenkomst onnauwkeurig ten aanzien van het toepassingsgebied.

2. Definitie van het toepassingsgebied

Er zij aan herinnerd dat het strafrecht van nature strikt wordt uitgelegd en dat men op dit terrein meer dan op enig ander volstrekt duidelijk dient te zijn.

Zo luidt artikel 5, lid 1 van het ontwerp als volgt: “Elke lidstaat zendt aan de *personen* die zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevinden, voor hen bestemde gerechtelijke stukken rechtstreeks per post toe”. Een nauwkeuriger aanduiding van de identiteit van de bestemmingen (gerechtelijke autoriteiten, bestuurseenheden, aanklagers?) ware wenselijk geweest.

In artikel 13, lid 1 is bepaald: “Indien nodig kunnen ambtenaren van internationale organisaties of instanties deel uitmaken van het team”. Het gaat hierbij om gemeenschappelijke onderzoekteams die door twee of meer landen kunnen worden opgericht. Het zou nuttig zijn geweest om nader aan te geven welk soort internationale organisaties of instanties – buitensporig ruime begrippen – toestemming kunnen krijgen om aan dergelijk onderzoek deel te nemen.

Hetzelfde geldt voor de in artikel 14, lid 1 geboden mogelijkheid van infiltratie, die volgens de tekst kan worden uitgevoerd door “ambtenaren” die voor de lidstaten opereren, zonder dat er op Europees niveau gemeenschappelijke eisen zijn vastgesteld.

Ook is een strafrechtelijk onderzoek dat wordt verricht door “ambtenaren die onder een valse of fictieve identiteit opereren” van een zodanige ernst dat men een nauwkeuriger definitie had mogen verwachten van de voorwaarden waaronder een dergelijk onderzoek mag worden uitgevoerd. De tekst bevat geen enkele beperking, geen enkele drempel en geen enkele specifieke regel voor het gebruik van deze onderzoeksmiddelen.

Ten aanzien van titel III (aftappen van telecommunicatie) zij erop gewezen dat volgens artikel 8, lid 2 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden de inmenging van het openbaar gezag aan strenge voorwaarden is onderworpen: deze is alleen toegestaan “voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van ’s lands veiligheid, de openbare veiligheid, of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen”⁸.

---

⁸ De term "bevoegde autoriteit" voor het aftappen van telecommunicatie wordt gedefinieerd in artikel 15 van het ontwerp, maar niet stelselmatig overgenomen in de artikelen 16, 17 en 18 van het ontwerp, waarin sprake is van aftappen door “de lidstaat”. Zie artikel 6 van het Interinstitutioneel Akkoord van 22 december 1998 over de redactionele kwaliteit van de communautaire wetgevingsteksten, PB C 73 van 17.3.1999, blz. 1.

Maar bovenal is het toepassingsgebied van het ontwerp niet nauwkeurig afgebakend aan de hand van de ernst van de ten laste gelegde strafbare feiten.

Met de voorgestelde regeling wordt een – zonder meer prijzenswaardige – politieke doelstelling nagestreefd: bestrijding van bepaalde ernstige aspecten van de moderne criminaliteit. Maar de ingediende tekst beperkt zich op geen enkele wijze tot de ernstigste misdrijven en delicten (moord en doodslag, maffiapraktijken, handel in verdovende middelen, witwassen van geld enz.). Integendeel: zoals de tekst nu is opgesteld, kunnen er bij internationaal onderzoek middelen worden gebruikt die niet in verhouding staan tot kleinere vergrijpen, en zouden de vrijheden ernstig kunnen worden bedreigd, als een of andere “**ambtenaar**” van een lidstaat misbruik zou maken van de onnauwkeurigheid van de tekst. Daar komt nog bij dat de indeling van strafbare feiten niet in alle landen identiek is.

Daardoor zou de overeenkomst kunnen dienen als basis voor het gebruik van middelen die niet in verhouding staan tot het nagestreefde doel.

3. Kwaliteit van justitie en bescherming van de individuele vrijheden

Weliswaar wordt in artikel 4, lid 1 uitdrukkelijk verwezen naar de inachtneming van de door de verzoekende lidstaat aangegeven formaliteiten en procedures, “voor zover (deze) niet strijdig zijn met fundamentele beginselen van het recht van de aangezochte lidstaat”, maar het zou opportuun zijn geweest sterker te letten op de fundamentele rechten en de openbare vrijheden.

Diverse bepalingen in het ontwerp zouden zonder amendering in ernstige mate afbreuk doen aan de bescherming van de individuele rechten.

Zo lijkt het vermoeden van onschuld te worden aangetast door de redactie van artikel 3 van het ontwerp, waarin het strafrechtelijk onderzoek wordt gedefinieerd. Dit onderzoek wordt namelijk omschreven als “een onderzoek dat volgt op het begaan van een specifiek strafbaar feit teneinde de verantwoordelijke personen te identificeren en aan te houden, in beschuldiging te stellen, te vervolgen of te berechten”. Het gebruik van de term “verantwoordelijk geachte personen” zou verstandiger zijn geweest, want volgens het beginsel van het vermoeden van onschuld mag een persoon niet als schuldig en zelfs niet als “verantwoordelijk” worden aangemerkt, zolang hij niet is veroordeeld.

Daarnaast zou de definitie van de term “bevoegde autoriteiten”, zoals gebruikt in artikel 7, lid 1, van voordeel zijn geweest. Het kan namelijk gaan om onderzoekers, politiebeamten en magistraten, maar ook om eenvoudige bestuurlijke of gekozen autoriteiten of overheidsdienaren, afhankelijk van de nationale regelgeving. Zij zouden eigener beweging inlichtingen kunnen uitwisselen over feiten die niet in het kader van een lopende procedure aan hen zijn voorgelegd, en dit zonder enige rechterlijke controle.

Artikel 9 van het ontwerp, dat de tijdelijke overbrenging van gedetineerden voor een onderzoek regelt, zal ongetwijfeld botsen met het feit dat de rechtssystemen, de wetboeken van strafvordering en de in de lidstaten bestaande praktijken uiteenlopen. Zo verschilt de gemiddelde duur van de procedures per lidstaat en dus zal een tijdelijke overbrenging van gedetineerden niet noodzakelijkerwijs leiden tot een vermindering van al te lange termijnen. Het valt te betreuren dat

er geen poging tot harmonisatie is ondernomen op dit gebied waarop diverse lidstaten zijn veroordeeld door het Europese Hof voor de rechten van de mens⁹.

Ook al is het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van toepassing, een uitdrukkelijke verwijzing in dit verband naar de bijstand van een advocaat zou niet overbodig zijn geweest.

Te vrezen valt dat er een neerwaartse nivellering, een soort “justitiële dumping”, zal plaatsvinden in de richting van de minst geavanceerde landen van de Unie.

Artikel 10 voorziet in de mogelijkheid getuigen of deskundigen per videoconferentie te horen. Deze mogelijkheid had echter ook kunnen worden uitgebreid tot de verdachten. Het onderscheid dat wordt aangebracht tussen verdachten die niet en getuigen of deskundigen die wel van de videoconferentie kunnen profiteren, ligt niet in het verlengde van een modernere en snellere justitie waarin sterker rekening wordt gehouden met het vermoeden van onschuld.

Artikel 10, lid 9, laatste zin luidt: “Voorschriften die eventueel nodig zouden kunnen zijn voor de bescherming van de rechten van verdachten, worden door de Raad in een juridisch bindend instrument vastgesteld”. Derhalve zou de toepassing van artikel 10 moeten worden opgeschort tot de goedkeuring van dit juridische instrument.

De artikelen 17 en 18 van het ontwerp hebben betrekking op het aftappen van telefoongesprekken.

Op zich zijn de voorgestelde maatregelen een uitvloeisel van een technische noodzaak, gezien de ontwikkeling van de communicatiemiddelen en met name de inwerkingtreding van de norm voor de GSM-telefonie.

Maar bij toepassing van de tekst in zijn huidige vorm is het gevaar groot dat inbreuken op de vrijheden in de hand worden gewerkt.

De criteria aan de hand waarvan het aftappen van telefoongesprekken wordt toegestaan, zijn namelijk niet in alle lidstaten hetzelfde en ook de autoriteiten die daartoe opdracht kunnen geven, verschillen per lidstaat. Ook hier valt het te betreuren dat er geen enkele poging tot harmonisatie is gedaan en dat er geen drempel is vastgesteld voor de ernst van een strafbaar feit, waarboven aftappen mogelijk wordt en waaronder aftappen verboden is, waarbij er altijd naar gestreefd moet worden dat het justitieel optreden in verhouding staat tot de laakbare handeling.

CONCLUSIES

De Commissie juridische zaken en interne markt stemt in beginsel in met de grote lijnen van de ontwerpakte tot vaststelling van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie en verzoekt de ten principale bevoegde Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken de volgende amendementen in haar verslag op te nemen:

---

⁹ Bijvoorbeeld Letellier tegen Frankrijk van 26 juni 1991, reeks A nr. 207.

(Amendement 1)

Titel en preambule, eerste en tweede alinea

Ontwerpovereenkomst

Door de Raad vastgesteld overeenkomstig artikel 34 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie

DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN bij deze Overeenkomst, lidstaten van de Europese Unie,

GELET OP de akte van de Raad tot vaststelling van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie,

Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie

De Raad van de Europese Unie, gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, inzonderheid op artikel 34, lid 2, onder b),

gezien het initiatief van Finland als lidstaat die het voorzitterschap van de Raad bekleedt,

gezien het advies van het Europees Parlement,

(Het woord “overeenkomst” wordt in de rest van de tekst vervangen door het woord “kaderbesluit”)

(Amendement 2)

Preambule, vijfde alinea

UITDRUKKING GEVEND aan hun vertrouwen in de structuur en de werking van hun rechtsstelsels en in het vermogen van alle lidstaten om een eerlijke procesgang te waarborgen,

OVERWEGENDE dat er grote verschillen bestaan tussen de rechtsstelsels van de lidstaten en in de feitelijke toepassing van de algemene rechtsbeginselen, en dat het nodig is de rechtssystemen dichter bij elkaar te brengen met het oog op een doelmatiger procesgang waarin de individuele rechten sterker worden geëerbiedigd,

(Amendement 3)

Preambule, vijfde alinea bis (nieuw)

OVERWEGENDE dat de in het kader van de wederzijdse rechtshulp gebruikte bestrijdingsmiddelen in verhouding moeten blijven staan tot het gepleegde strafbare feit,

(Amendement 4)

Artikel 1, lid 2 bis (nieuw)

2 bis. De Raad neemt, volgens de procedures als bepaald in artikel 34, lid 2, onder d) van het VEU, uit hoofde van de in artikel 29 van het VEU genoemde doelstelling en binnen de

in het actieplan van de Raad en de Commissie betreffende de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid genoemde termijnen, de nodige maatregelen ter uitvoering van dit kaderbesluit.

(Amendement 5)
Artikel 2, lid 3 (nieuw)

3. De maatregelen die de betrokken lidstaten in het kader van de rechtshulpprocedure treffen, moeten in overeenstemming zijn met het beginsel van evenredigheid.

(Amendement 6)
Artikel 3

Voor de toepassing van titel III van deze overeenkomst wordt onder een "strafrechtelijk onderzoek" verstaan, een onderzoek dat volgt op het begaan van een specifiek strafbaar feit teneinde de verantwoordelijke personen te identificeren en aan te houden, in beschuldiging te stellen, te vervolgen of te berechten.

Voor de toepassing van titel III van deze overeenkomst wordt onder een "strafrechtelijk onderzoek" verstaan, een onderzoek dat volgt op het begaan van een specifiek strafbaar feit teneinde de verantwoordelijk geachte personen te identificeren en aan te houden, aan een onderzoek te onderwerpen, te vervolgen of te berechten.

(Amendement 7)
Artikel 5

1. Elke lidstaat zendt aan de personen die zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevinden, voor hen bestemde gerechtelijke stukken rechtstreeks per post toe.

2. Toezending van gerechtelijke stukken door tussenkomst van de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat kan alleen plaatsvinden indien:

- het adres van de persoon voor wie het stuk bestemd is, onbekend of onvolledig bekend is, of

- het toepasselijke procesrecht van de verzoekende lidstaat een ander bewijs dan het via de postdiensten verkrijgbare bewijs van uitreiking van het stuk aan de geadresseerde verlangt, of

- het stuk niet per post kon worden bezorgd, of

1. De aangezochte lidstaat zorgt voor de betekening of kennisgeving van het stuk, hetzij overeenkomstig het recht van de aangezochte lidstaat, hetzij in de specifieke door de verzoekende lidstaat gewenste vorm, mits deze met het recht van die aangezochte lidstaat verenigbaar is.

2. De gerechtelijke stukken dienen te worden opgesteld in de taal/talen van de verzoekende als de aangezochte lidstaat als in de nationale taal van de bestemming. Deze versies dienen samen betekend te worden.

– de verzoekende lidstaat gegronde redenen heeft om aan te nemen dat verzending per post zonder resultaat zal blijven of niet toereikend zal zijn.

3. Wanneer aannemelijk is dat de geadresseerde de taal niet beheerst waarin het gerechtelijk stuk is gesteld, dient dit –althans de essentie ervan - te worden vertaald in de taal of een der talen van de lidstaat op het grondgebied waarvan de geadresseerde verblijft. Indien de autoriteit van wie het gerechtelijk stuk afkomstig is, weet dat de geadresseerde slechts een andere taal machtig is, dient het stuk – althans de essentie ervan - te worden vertaald in die andere taal.

4. Bij alle gerechtelijke stukken wordt de mededeling gevoegd dat de geadresseerde bij de autoriteit van wie het stuk uitgaat of bij andere autoriteiten in die lidstaat inlichtingen kan inwinnen over zijn of haar rechten en plichten met betrekking tot het stuk. Lid 3 is van toepassing op die mededeling.

5. De artikelen 8, 9 en 12 van het Europees Rechtshulpverdrag en de artikelen 32, 34 en 35 van het Benelux-Verdrag zijn van toepassing.

3. Bij alle gerechtelijke stukken wordt de mededeling gevoegd dat de geadresseerde bij de autoriteit van wie het stuk uitgaat of bij andere autoriteiten in die lidstaat inlichtingen kan inwinnen over zijn of haar rechten en plichten met betrekking tot het stuk.

4. De artikelen 8, 9 en 12 van het Europees Rechtshulpverdrag en de artikelen 32,34 en 35 van het Benelux-Verdrag zijn van toepassing.

(Amendement 8)
Artikel 6, leden 2 en 3

2. Onverminderd lid 1 kunnen verzoeken in bijzondere gevallen worden gezonden of teruggezonden:

a) tussen een centrale autoriteit van een lidstaat en een centrale autoriteit van een andere lidstaat, of

b) tussen een rechterlijke autoriteit van een lidstaat en een centrale autoriteit van een andere lidstaat.

3. Een lidstaat kan in een aan de depositaris van deze Overeenkomst te richten verklaring meedelen dat zijn rechterlijke autoriteiten niet of in het algemeen niet bevoegd zijn om verzoeken die hetzij rechtstreeks zoals bedoeld in lid 1, dan wel via een centrale autoriteit zoals bedoeld in lid 2, onder b, worden ontvangen, uit te voeren en dat dergelijke

Schrappen

verzoeken en mededelingen derhalve in de in die verklaring aangegeven mate aan de centrale autoriteit of autoriteiten van die lidstaat dienen te worden gericht. De lidstaat kan zijn verklaring te allen tijde wijzigen door middel van een aan de depositaris te richten mededeling, met dien verstande dat een dergelijke wijziging tot een ruimere toepassing van lid 1 dient te strekken.

(Amendement 9)
Artikel 6, lid 7

7. Elke lidstaat kan bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren dat hij niet gebonden is door de eerste zin van lid 5 en/of door lid 6 of dat hij beide slechts zal toepassen onder bepaalde voorwaarden. Die verklaring kan te allen tijde worden ingetrokken of gewijzigd.

Schrappen

(Amendement 10)
Artikel 7, lid 3 bis (nieuw)

Informatie-uitwisseling op eigen initiatief

3 bis. In ieder geval moet aantekening worden gemaakt van de wijze waarop de informatie-uitwisseling heeft plaatsgevonden, de instanties die om informatie hebben gevraagd of deze hebben verstrekt en de inhoud van de informatie. De aantekening van deze gegevens moet worden neergelegd in het dossier van de procedure waarop zij betrekking hebben en moet ter beschikking van de verdedigers staan.

(Amendement 11)
Artikel 9, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. De overbrenging moet zodanig verlopen dat de rechten van de betrokkene niet worden aangetast. De tijdelijk over te brengen gedetineerde heeft recht op bijstand van een advocaat.

(Amendement 12)
Artikel 9, leden 3 en 6

3. Indien voor de overbrenging de instemming van de betrokkene met zijn overbrenging is vereist, dient aan de aangezochte lidstaat onverwijld een verklaring van die instemming of een afschrift daarvan te worden verstrekt.
6. Elke lidstaat kan bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving verklaren dat alvorens overeenstemming in de zin van lid 1, bereikt wordt, de in lid 3 bedoelde instemming is vereist of onder bepaalde, in de verklaring genoemde, voorwaarden is vereist.

(Amendement 13)
Artikel 10, lid 1

1. Indien een persoon die zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt, door de rechterlijke autoriteiten van een andere lidstaat als getuige of deskundige dient te worden gehoord, kan laatstgenoemde lidstaat, indien het niet wenselijk of mogelijk is dat de te verhoren persoon in persoon op zijn grondgebied verschijnt, verzoeken dat het verhoor overeenkomstig de leden 2 tot en met 8 per videoconferentie plaatsvindt.

(Amendement 14)
Artikel 10, lid 5, sub f) (nieuw)

3. Indien voor de overbrenging de instemming van de betrokkene met zijn overbrenging is vereist, dient aan de aangezochte lidstaat voorafgaandelijk een verklaring van die instemming of een afschrift daarvan te worden verstrekt.

1. Indien een persoon die zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt, door de rechterlijke autoriteiten van een andere lidstaat als verdachte, getuige of deskundige dient te worden gehoord, kan laatstgenoemde lidstaat, indien het niet wenselijk of mogelijk is dat de te verhoren persoon in persoon op zijn grondgebied verschijnt, verzoeken dat het verhoor overeenkomstig de leden 2 tot en met 8 per videoconferentie plaatsvindt.

f) de te horen persoon kan zich tijdens de videoconferentie laten bijstaan door een advocaat van zijn vertrouwen.

(Amendement 15)
Artikel 10, lid 9, eerste alinea

9. De lidstaten mogen, waar nodig en met instemming van hun bevoegde rechterlijke autoriteiten, de bepalingen van dit artikel eveneens toepassen op verhoor per videoconferentie van een verdachte. In dat geval zijn de beslissing om de videoconferentie te houden en de wijze van uitvoering ervan onderworpen aan een regeling tussen de betrokken lidstaten, in overeenstemming met hun nationaal recht en de ter zake doende internationale

9. De lidstaten mogen via hun rechterlijke autoriteiten de bepalingen van dit artikel eveneens toepassen op verhoor per videoconferentie van een verdachte. In dat geval zijn de beslissing om de videoconferentie te houden en de wijze van uitvoering ervan onderworpen aan een regeling tussen de betrokken lidstaten, in overeenstemming met hun nationaal recht en de ter zake doende internationale instrumenten, met inbegrip van het Europees

instrumenten, met inbegrip van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens van 1950.

Verdrag voor de rechten van de mens van 1950.

(Amendement 16)

Artikel 10, lid 9, laatste alinea

Voor een dergelijk verhoor is de instemming van de verdachte vereist. Voorschriften die eventueel nodig zouden kunnen zijn voor de bescherming van de rechten van verdachte, worden door de Raad in een juridisch bindend instrument vastgesteld.

Voor een dergelijk verhoor is de instemming van de verdachte vereist. Dit artikel treedt in werking nadat de voorschriften die eventueel nodig zouden kunnen zijn voor de bescherming van de rechten van verdachte, door de Raad in een juridisch bindend instrument zijn vastgesteld.

(Amendement 17)

Artikel 10, lid 9 bis (nieuw)

9 bis. Er is altijd sprake van een gegarandeerd recht van de verdedigers van verdachten tegen wie de per videoconferentie ontvangen resultaten van het onderzoek gebruikt kunnen worden.

(Amendement 18)

Artikel 10, lid 10 (nieuw)

10. Een verdachte mag overeenkomstig lid 1 alleen worden verhoord tijdens het gerechtelijk vooronderzoek en voor het begin van het eigenlijke proces voor de rechtbank die een vonnis velt.

(Amendement 19)

Artikel 11

Verhoor van getuigen en deskundigen per telefoonconferentie

Schrappen

1. Indien een persoon die zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt, door een rechterlijke autoriteit van een andere lidstaat als getuige of deskundige dient te worden gehoord, kan laatstgenoemde lidstaat, indien zulks op grond van zijn nationale wetgeving mogelijk is, eerstgenoemde lidstaat om bijstand verzoeken teneinde het verhoor overeenkomstig het bepaalde in lid 2 tot en met 5, per telefoonconferentie af te nemen.

2. Een verhoor per telefoonconferentie kan alleen met instelling van de getuige of de deskundige plaats vinden.

3. De aangezochte staat stemt in met een verhoor per telefoonconferentie indien deze procedure niet strijdig is met fundamentele beginselen van zijn recht.

4. In verzoeken om verhoor per telefoonconferentie dienen, naast de in artikel 14 van het Europees Rechtshulpverdrag en artikel 37 van het Benelux-Verdrag genoemde gegevens te worden vermeld, de naam van de rechterlijke autoriteit en van de personen die het verhoor zullen afnemen, alsmede de vermelding dat de getuige of deskundige instemt met een telefonisch verhoor.

5. De praktische regelingen met betrekking tot het verhoor worden door de betrokken lidstaten overeengekomen. Bij dergelijke regelingen verbindt de aangezochte lidstaat zich ertoe:

- de getuige of deskundige in kennis te stellen van plaats en tijdstip van het verhoor;

- zorg te dragen voor de vaststelling van de identiteit van de getuige of deskundige;

- te verifiëren of de getuige of deskundige instemt met telefonisch verhoor.

De aangezochte lidstaat kan zijn instemming geheel of gedeeltelijk afhankelijk stellen van de nakoming van het bepaalde in artikel 10, leden 5 en 8. Tenzij anders overeengekomen, is artikel 10, lid 7, van overeenkomstige toepassing.

(Amendement 20)

Artikel 13, lid 3, sub b) bis (nieuw)

b) bis. magistraten die in de betrokken lidstaten een rechterlijke functie bekleden mogen geen deel uitmaken van het team;

(Amendement 21)

Artikel 13, lid 8

8. Informatie die een ambtenaar rechtmatig verkrijgt wanneer hij lid is van een gemeenschappelijk onderzoekteam dat gestationeerd is in een andere lidstaat, mag

Schrappen

voor strafrechtelijke onderzoeken in de detachende lidstaat onder dezelfde voorwaarden gebruikt worden als wanneer die informatie door middel van rechtshulp zou zijn verkregen.

(Amendement 22)

Artikel 15

In de artikelen 16, 17 en 18 wordt onder "bevoegde autoriteit" verstaan een rechterlijke autoriteit of, indien rechterlijke autoriteiten geen bevoegdheid op dit gebied bezitten, een gelijkwaardige bevoegde autoriteit die overeenkomstig artikel 21, lid 1, onder e), nader wordt aangewezen en handelt in het kader van een strafrechtelijk onderzoek.

In de artikelen 16, 17 en 18 wordt onder "bevoegde autoriteit" verstaan een rechterlijke autoriteit die overeenkomstig artikel 21, lid 1, onder e), nader wordt aangewezen en handelt in het kader van een onderzoek naar ernstige strafbare feiten.

(Amendement 23)

Artikel 15 bis (nieuw)

15 bis. De artikelen 16, 17 en 18 worden toegepast onder eerbiediging van artikel 8, lid 2 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, artikel 8 van richtlijn 95/46 en artikel 14 van richtlijn 97/66.

(Amendement 24)

Artikel 16, lid 3, sub e)

e) de gewenste duur van het aftappen; en

e) de duur van het aftappen; en

(Amendement 25)

Artikel 16, lid 9 bis (nieuw)

9 bis. Het besluit tot aftappen wordt altijd genomen door de rechter.

(Amendement 26)

Artikel 18, lid 6

6. Iedere lidstaat kan, bij het afleggen van zijn verklaring overeenkomstig artikel 23, lid 2, of te allen tijde daarna, mededelen dat het niet noodzakelijk is hem de gegevens over het aftappen, bedoeld in dit artikel, te verstrekken.

Schrappen

(Amendement 27)
Artikel 21, lid 1, eerste alinea

1. Bij de in artikel 23, lid 2, bedoelde kennisgeving vermeldt elke lidstaat in een verklaring de autoriteiten die, naast de autoriteiten welke al genoemd worden in het Europees Rechtshulpverdrag en het Benelux-Verdrag, bevoegd zijn voor de toepassing van deze overeenkomst en voor de toepassing tussen de lidstaten van de bepalingen inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken van de in artikel 1, lid 1, genoemde instrumenten, waaronder:

1. Bij de in artikel 23, lid 1, bedoelde voorlegging vermeldt elke lidstaat in een verklaring de autoriteiten die, naast de autoriteiten welke al genoemd worden in het Europees Rechtshulpverdrag en het Benelux-Verdrag, bevoegd zijn voor de toepassing van deze overeenkomst en voor de toepassing tussen de lidstaten van de bepalingen inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken van de in artikel 1, lid 1, genoemde instrumenten, waaronder:

(Amendement 28)
Artikel 22

Voorbehouden

Andere voorbehouden dan die waarin deze Overeenkomst uitdrukkelijk voorziet, zijn niet toegestaan.

Samenwerking tussen de lidstaten

Overeenkomstig de geldende overeenkomsten, bilaterale of multilaterale akkoorden of andere afspraken verlenen de lidstaten elkaar op ze groot mogelijke schaal bijstand in de onder dit kaderbesluit vallende procedures.

(Amendement 29)
Artikel 23

Inwerkingtreding

1. Deze Overeenkomst wordt de lidstaten ter aanneming volgens hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen voorgelegd.
2. De lidstaten stellen de secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie in kennis van de voltooiing van de overeenkomstig hun grondwettelijke bepalingen voor de aanneming van deze Overeenkomst vereiste procedure.
3. Deze Overeenkomst treedt in werking negentig dagen na de in lid 2 bedoelde kennisgeving door de staat die lidstaat van de Europese Unie is ten tijde van de aanneming door de Raad van de akte tot vaststelling van deze Overeenkomst en die als laatste daartoe overgaat.
4. Tot de inwerkingtreding van deze Overeenkomst kan elke lidstaat bij de in lid 2

Tenuitvoerlegging

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2001 aan dit kaderbesluit te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis en doen haar een kopie toekomen van de maatregelen ter uitvoering van dit kaderbesluit.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar dit kaderbesluit verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden door de lidstaten vastgesteld.

bedoelde kennisgeving of op enig ander tijdstip verklaren dat de Overeenkomst wat hem betreft van toepassing is in zijn betrekkingen met de lidstaten die eenzelfde verklaring hebben afgelegd. Die verklaringen worden van toepassing negentig dagen nadat ze zijn neergelegd.

5. Deze Overeenkomst is alleen van toepassing op verzoeken om rechtshulp die zijn ingediend na de datum van inwerkingtreding of toepassing ervan tussen de aangezochte lidstaat en de verzoekende lidstaat.

2. De Commissie brengt binnen twee jaar na de inwerkingtreding van dit kaderbesluit verslag uit aan de Raad over de toepassing van de bepalingen ervan door de lidstaten.

(Amendement 30)

Artikel 23, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. De lidstaten dragen in het kader van de aanneming van de instrumenten die nodig zijn voor de uitvoering van deze overeenkomst zorg voor de eerbiediging van de grondrechten en met name van de rechten van de verdediging en van het beginsel van het vermoeden van onschuld, zoals deze voortvloeien uit het op 4 november 1950 te Rome ondertekende Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en uit het nationaal recht van de lidstaat.

(Amendement 31)

Artikel 23, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. De lidstaten zorgen er bij de vaststelling van de instrumenten die nodig zijn voor de toepassing van deze overeenkomst, voor dat de grondrechten uit hoofde van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden worden geëerbiedigd, in het bijzonder :

- alleen ontneming van de persoonlijke vrijheid in de gevallen die in artikel 5 van dit verdrag uitdrukkelijk worden opgesomd,
- het recht om onverwijld in een voor betrokkene begrijpelijke taal verwittigd te worden van de redenen voor de arrestatie en alle andere beschuldigingen die tegen deze

worden ingebracht, om onverwijld voorgeleid te worden en binnen een redelijk termijn gevonnist te worden.

- de rechten van de verdediging en in het bijzonder de gelijkwaardigheid van de aanklager en de verdediging,

- de afzijdigheid en onpartijdigheid van de rechter,

- het vermoeden van onschuld zolang nog geen definitieve veroordeling is uitgesproken.

(Amendement 32)

Artikel 24

Toetreding van nieuwe lidstaten

1. Elke staat die lid wordt van de Europese Unie, kan tot deze Overeenkomst toetreden.

2. De door de Raad van de Europese Unie vastgestelde tekst van deze Overeenkomst in de taal van de toetredende staat is authentiek.

3. De akten van toetreding wordt neergelegd bij de depositaris.

4. Deze Overeenkomst treedt ten aanzien van elke toetredende staat in werking negentig dagen nadat diens akte van toetreding is neergelegd, of op de datum van inwerkingtreding indien deze Overeenkomst bij het verstrijken van de genoemde periode van negentig dagen nog niet in werking getreden is.

5. Indien de Overeenkomst nog niet in werking getreden is op het tijdstip waarop een toetredende staat zijn akte van toetreding neerlegt, is voor deze staat artikel 23, lid 4, van toepassing.

Inwerkingtreding

Dit kaderbesluit treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

(Amendement 33)

Artikel 25

Depositaris

1. De secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie is depositaris van deze Overeenkomst.

2. De depositaris maakt in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen de stand van de aannemingen en toetredingen, alsmede

Geadresseerden

Dit kaderbesluit is gericht tot de lidstaten.

de verklaringen, voorbehouden en andere kennisgevingen met betrekking tot deze Overeenkomst bekend.

Gedaan te ..... op ..... in één exemplaar in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek, dat wordt neergelegd in het archief van het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie.

Gedaan te Brussel op .....

Voor de Raad

De voorzitter